

Računovodstvo zdravstvenih ustanova s osvrtom na domove zdravlja

Habek, Karla

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:148:111430>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-18**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Integrirani preddiplomski i diplomski studij Poslovne ekonomije

**RAČUNOVODSTVO ZDRAVSTVENIH USTANOVA S
OSVRTOM NA DOMOVE ZDRAVLJA**

Diplomski rad

Karla Habek

Zagreb, srpanj 2021.
Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet
Integrirani preddiplomski i diplomski studij Poslovne ekonomije

**ACCOUNTING OF HEALTH INSTITUTIONS WITH
REFERENCE TO HEALTH CENTERS**

Diplomski rad

Karla Habek, 0066233833

Mentor: Prof. dr. sc. Vesna Vašiček

Zagreb, svibanj 2021.

Sažetak i ključne riječi na hrvatskom jeziku

Tema ovog rada su proračunski korisnici kao dio javnog sektora Republike Hrvatske, njihova obilježja i specifičnosti te posebno računovodstveni ustroj i poslovi. Iznesene su razlike profitnog u odnosu na neprofitni sektor, kao i izvori financiranja državnih (vladinih) i nedržavnih (nevladinih) neprofitnih organizacija, te posebno obilježja proračuna i proračunskih korisnika. Također, navedena su obilježja računovodstva proračunskih korisnika, njihov računski plan, poslovne knjige koje vode i finansijski izvještaji koje su obvezni sastavljati. Poseban osvrт posvećen je zdravstvenim ustanovama, te je naveden način organizacije zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj, a na primjeru Doma zdravlja Kutina opisane su specifičnosti djelatnosti i računovodstva zdravstvene ustanove.

Metode prikupljanja podataka za ovaj rad temeljene su na stručnoj literaturi i službenim internetskim izvorima te su provedeni dubinski intervjuji metodom „lice u lice“ s voditeljicom službe za ekonomsko-financijske poslove Doma zdravlja Kutina.

Ključne riječi: neprofitni sektor, proračunski korisnici, zdravstvene ustanove, dom zdravlja, obilježja računovodstva

Sažetak i ključne riječi na engleskom jeziku

The topic of this paper are government budget users as a part of the public sector of the Republic of Croatia, their characteristics and specifics, especially the accounting structure and operations. The differences between the profit and non-profit sector are presented, as well as the sources of financing of state (governmental) and non-state (non-governmental) non-profit organizations, and especially the characteristics of the budget and budget users. Also, the characteristics of accounting of budget users, their accounting plan, business books that are kept and financial statements that are required to compile, are listed. Special attention is paid to health care institutions. It is stated the manner of organization of health care in the Republic of Croatia with the specifics of the activities and accounting of the health care institution that are described on the example of the Kutina Health Center.

The methods of data collection for this paper are based on professional literature and official Internet sources, as well as an in-depth face-to-face interviews that were conducted with the head of the economic and financial affairs department of the Kutina Health Center.

Key words: non-profit sector, government budget users, health facilities, health center, accounting features

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je diplomski rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što prikazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

(vlastoručni potpis studenta)

(mjesto i datum)

STATEMENT ON THE ACADEMIC INTEGRITY

I hereby declare and confirm by my signature that the final thesis is the sole result of my own work based on my research and relies on the published literature, as shown in the listed notes and bibliography.

I declare that no part of the thesis has been written in an unauthorized manner, i.e., it is not transcribed from the non-cited work, and that no part of the thesis infringes anyy of the copyrights.

I also declare that no part of the thesis has been used for any other work in any other higher education, scientific or educational institution.

(personal signature of the student)

(date and time)

Sadržaj

Sažetak i ključne riječi na hrvatskom jeziku	3
Sažetak i ključne riječi na engleskom jeziku	4
1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Izvori i metode prikupljanja podataka	1
1.3. Struktura rada.....	2
2. POJAM, VRSTE I OBILJEŽJA PRORAČUNSKIH I NEPROFITNIH ORGANIZACIJA.....	3
2.1. Pojmovno određenje i obilježja neprofitnih organizacija	3
2.2. Vrste neprofitnih organizacija i izvori financiranja njihovih djelatnosti	7
2.2.1. Vrste neprofitnih organizacija	7
2.2.2. Izvori financiranja djelatnosti neprofitnih organizacija	11
2.3. Proračun i proračunski korisnici	14
2.3.1. Proračun i obilježja proračuna.....	14
2.3.2. Proračunski procesi	16
2.3.2.1. Planiranje, izrada i donošenje proračuna	16
2.3.2.2. Izvršavanje proračuna, računovodstvo i finansijsko izvještavanje.....	17
2.3.2.3. Nadzor i revizija u sustavu proračuna	18
2.3.2.4. Proračunski korisnici	19
2.4. Organizacija zdravstvene zaštite i vrste zdravstvenih ustanova.....	20
2.4.1. Obilježja zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj.....	20
2.4.2. Financiranje zdravstvene zaštite.....	21
2.4.3. Zdravstvene ustanove	23
3. OBILJEŽJA RAČUNOVODSTVA PRORAČUNSKIH KORISNIKA.....	25
3.1. Računovodstvene osnove iskazivanja poslovnih događaja	26
3.1.1. Puni nastanak događaja – obračunska osnova.....	26
3.1.2. Novčana osnova	27
3.1.3. Modificirani nastanak događaja	28
3.1.4. Modificirana novčana osnova	29
3.2. Poslovne knjige i knjigovodstvene isprave proračunskih korisnika.....	31
3.2.1. Knjigovodstvene isprave	31
3.2.2. Poslovne knjige	32
4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PRORAČUNA I PRORAČUNSKIH KORISNIKA	34
4.1. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI.....	35
4.1.1. Bilanca.....	35
4.1.2. Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima	36

4.1.3.	Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji	38
4.1.4.	Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza	39
4.1.5.	Izvještaj o obvezama	40
4.1.6.	Bilješke uz finansijske izvještaje	41
4.2.	RAČUNSKI PLAN PRORAČUNSKIH KORISNIKA	42
5.	SPECIFIČNOSTI DJELATNOSTI I RAČUNOVODSTVA ZDRAVSTVENE USTANOVE NA PRIMJERU DOMA ZDRAVLJA KUTINA	45
5.1.	Dom zdravlja Kutina kao proračunski korisnik	45
5.2.	Obilježja računovodstva Doma zdravlja Kutina.....	47
5.3.	Poslovne knjige	48
5.4.	Finansijski izvještaji.....	49
5.4.1.	Bilanca.....	49
5.4.2.	Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima	50
5.4.3.	Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji	51
5.4.4.	Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza	53
5.4.5.	Izvještaj obvezama	54
6.	ZAKLJUČAK	56
	LITERATURA.....	57
	POPIS SLIKA	60
	POPIS TABLICA.....	60
	ŽIVOTOPIS STUDENTA	61

1. UVOD

Zdravstvene ustanove važan su dio neprofitnog sektora čija je temeljna zadaća i svrha zdravstvena zaštita stanovništva određenog područja, dok su domovi zdravlja zdravstvene ustanove primarne razine. Radi se o proračunskim korisnicima koji pripadaju neprofitnom sektoru, što znači da su osnovani s posebnom namjenom pružanja određene razine zdravstvene zaštite stanovništvu. Navedene institucije obvezne su primijeniti zakonski okvir iz područja zdravstva i proračuna, a u području računovodstva obvezne su voditi dvojno knjigovodstvo i sastavlјati temeljne finansijske izvještaje uvažavajući načela i pravila urednog knjigovodstva.

1.1. Predmet i cilj rada

Osnovni cilj ovoga rada je prikazati specifičnosti obilježja i računovodstva proračunskih korisnika, sustav knjigovodstva koje vode, te temeljne finansijske izvještaje koje su dužni sastavljati. Poseban naglasak stavljen je na domove zdravlja, konkretno Dom zdravlja Kutina kao zdravstvenu ustanovu u sustavu proračunskih korisnika te prikazati računovodstvo te ustanove, njezin kontni plan, primjenu računovodstvenih načela, poslovne knjige koje se vode u Domu zdravlja i finansijske izvještaje koji se sastavljaju.

1.2. Izvori i metode prikupljanja podataka

Prilikom pisanja rada korištena je literatura na hrvatskom jeziku te određene internetske stranice. Prvenstveno su korištene knjige domaćih autora koji su se bavili tematikom rada i posebno računovodstva proračunskih i neprofitnih organizacija, te internetske stranice sa sličnom tematikom. Računovotkinja Doma zdravlja Kutina pružila je konkretne informacije o računovodstvu i izyještavanju ove ustanove i omogućila uvid u računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje koji se javno objavljuju. U radu su korištene metode kompilacije, klasifikacije, analize i sinteze, a osnovna metoda prikupljanja podataka za potrebe ovog rada je metoda ispitivanja i to osobno „licem u lice“.

1.3. Struktura rada

Rad se sastoji od 6 dijelova koji pobliže objašnjavaju karakteristike proračunskih korisnika i njihova računovodstva s posebnim naglaskom na zdravstvene ustanove. Prvi dio rada ukratko daje uvid u pojmovno određenje neprofitnih organizacija u cjelini i proračunskih korisnika kao djela neprofitnog sektora, posebice zdravstvenih ustanova. Drugi se dio odnosi na računovodstvena obilježja proračunskih korisnika, njihov računski plan, poslovne knjige i finansijske izvještaje. Nadalje, na primjeru konkretnе zdravstvene ustanove, tj. Doma zdravlja Kutina, navedene su specifičnosti djelatnosti i računovodstva zdravstvenih ustanova, kao i konkretnе poslovne knjige i finansijski izvještaji koje ova ustanova vodi i javno objavljuje. U posljednjem dijelu iznesena su završna razmatranja.

2. POJAM, VRSTE I OBLJEŽJA PRORAČUNSKIH I NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

2.1. Pojmovno određenje i obilježja neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije po svojoj su definiciji razne udruge građana, zaklade i ustanove čiji primaran cilj osnivanja nije ostvarivanje dobiti kao kod većine ostalih organizacija. Takve organizacije često zarađuju ili skupljaju novac ali se profit ne distribuira vlasnicima, već se koristi za dalje ostvarivanje ciljeva organizacije.¹ U nazužem smislu neprofitne organizacije možemo definirati kao pravne osobe koje se osnivaju radi ostvarivanja određenog javnog, općeg ili zajedničkog interesa pojedinaca, grupe građana ili šire zajednice, pri čemu ne posluju radi ostvarivanja profita niti djeluju na tržišnoj osnovi.² Važno je napomenuti da „neprofitna organizacija“ kao pojam nije definirana nijednim zakonom, već se temeljem odredbi Zakona o računovodstvu (Nar. nov., broj 90/92.) posredno može odrediti koje su to neprofitne organizacije.³ U Hrvatskoj postoji veliki broj neprofitnih organizacija, koje se razlikuju po tome skupljaju li ili zarađuju novac, koji se kasnije koristi za ostvarivanje njihovih ciljeva.

Neprofitne organizacije dio su neprofitnog sektora. Neprofitni sektor je zajednički naziv za sve subjekte koji se angažiraju u društveno prihvatljivim aktivnostima, a koji za cilj imaju povećati kvalitetu života i/ili unaprijediti lokalnu zajednicu, odnosno potaknuti društvenu promjenu. Neprofitni sektor je orijentiran prema pružanju besplatnih ili subvencioniranih usluga potrebitim korisnicima, uz isticanje društvenog aktivizma.

Neprofitne organizacije imaju više obilježja koje ih razlikuju od profitnih, a koje je važno poznavati jer imaju značajan utjecaj na ustroj računovodstva i ciljeve finansijskog izvještavanja. Prva i najočitija razlika jest upravo u cilju osnivanja i djelovanja neprofitnih organizacija, naime, za razliku od profitnih organizacija koje se osnivaju prvenstveno s ciljem ostvarivanja dobiti, neprofitne organizacije imaju nenovčane ciljeve koji su usmjereni razvoju i ostvarivanju neke specifične misije kojom se nastoji poboljšati društvena zajednica u kojoj djeluju. Rezultati djelovanja profitnih organizacija vidljivi su u povećanju profita, dok je ostvarivanje ciljeva neprofitne organizacije vidljivo u ostvarenju nekog javnog dobra. Samim

¹ udruga-opcina.hr Dostupno na: <http://udruga-opcina.hr/poslovne-udruge/neprofitne-organizacije/> 2.3.2021.

² Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 4

³ Dremel, N. et al. (2004). Računovodstvo neprofitnih organizacija, RRIF, Zagreb, str. 1

time i zaposlenici u ovim dvjema vrstama organizacija se razlikuju jer su zaposleni u neprofitnim organizacijama dodatno motivirani mogućnošću boljeg rezultata koji donose svojoj društvenoj zajednici kroz rad organizacije, a često su zaposleni zapravo volonteri koji svojim sudjelovanjem u radu neprofitne organizacije žele pridonijeti nekoj svrsi za koju se ta organizacija zalaže i u smjeru koje djeluje. Upravo zbog kompleksnijih ciljeva i izvora podrške, neprofitne organizacije trebaju strategiju više nego profitne, a izbor te strategije zahtjeva kompromis između izbora ciljeva i raspoloživih resursa. Stoga je i činjenica da bi mnoge neprofitne organizacije mogle svoju politiku i planiranje formulirati mnogo lakše kada bi bile profitne organizacije.⁴

U neprofitnim organizacijama proces upravljanja može se podijeliti na četiri potprocesa, planiranje tj. utvrđivanje ciljeva poduzeća te rezultata pomoću kojih se mogu ostvariti predviđeni ciljevi, odlučivanje, rukovođenje kojim se osigurava efikasnost provedbe odluka i kontrola nad ostvarivanjem predviđenih rezultata i ciljeva. Kvalitetu upravljanja odredit će interni faktori poput veličine organizacije, njezin finansijski položaj, broj članova organizacije, broj zaposlenih i sl. Svaki strateški cilj neprofitne organizacije definiran je projektom, koji proizlazi iz misije, vizije i vrijednosti te organizacije, a ostvaruje se pomoću nekoliko konkretnih ciljeva koji moraju biti specifični i konkretno definirani i realizirani kroz definirano razdoblje. Takve ciljeve naziva se SMART ciljevima, pri čemu svako slovo daje precizan opis koji određuje određeno svojstvo strateškog cilja:

- **Specific (specifični)** – ciljevi trebaju biti precizno definirani i jasni, kako onima koji ih donose, tako i drugima koji će ga procjenjivati. Važno je da precizno definiraju željeno stanje nakon provedbe planiranih projekata.
- **Measurable (mjerljivi)** – ciljevi trebaju biti vrijednosno iskazani, kako bi nakon određenog vremena mogli točno i konkretno ustvrditi i ocijeniti je li postignuto ciljano stanje ili ne. Praćenje promjene koja nastaje unutar vremenskog okvira kojeg je organizacija postavila najbolje omogućuje više manjih, mjerljivih koraka.
- **Achievable (ostvarivi)** – važno je da postavljeni strateški ciljevi budu ostvarivi u određenom vremenskom razdoblju. Poželjno je također da ciljevi budu izazovni i dovoljno motivirajući kako bi članovi neprofitne organizacije iskoristili svoje vještine, znanja i mogućnosti, kako bi ih dostigli.

⁴ Vašićek, D., Vašićek, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 103

- **Realistic** (realni) – ciljeve treba postaviti tako da prikazuju realne potrebe korisnika i da organizacija ima kapacitete potrebne za njihovo ispunjavanje. Važno je dobro poznavati kapacitete organizacije i njezinih djelatnika kako se ne bi postavili strateški ciljevi koji su iznad realnih mogućnosti, oni ne moraju biti jednostavni, ali važno je već pri njihovu definiranju shvatiti jesu li ili ne izvedivi i realni.
- **Time-limited** (vremenski određeni) – izvršavanje postavljenih strateških ciljeva treba biti vremenski ograničeno, odnosno treba postaviti realan vremenski okvir i rok za njihovo ostvarivanje.

Ako neprofitna organizacija prilikom određivanja svojih strateških ciljeva prati navedene smjernice, precizno će definirati sve važne stavke koje vode do ostvarivanja konkretnog ishoda kojeg će postići u određenom vremenskom razdoblju. Ispravno postavljanje ciljeva važan je korak u njihovu postizanju. Ako ciljevi nisu jasni, konkretni i ispravno postavljeni, male su šanse da će ih se ispuniti.⁵

Ono što se često naglašava kao nedostatak neprofitnih organizacija u odnosu na profitne jest nedostatak upravljačkih obilježja u ovim organizacijama, jer su menadžeri koji posjeduju potrebne osobne, komunikacijske i grupne vještine rijetko uključeni u rad neprofitnih organizacija. Samim time, realizacija svih menadžerskih uloga i postojanje trorazinske hijerarhije menadžmenta nije tako često kod ovakvih organizacija.⁶

Organizacija i provedba aktivnosti neprofitne organizacije je funkcija menadžmenta koja treba odrediti uloge koje obavljaju pojedinci u organizaciji, a organizacijska struktura koja će biti primjenjena bit će ona koja najviše odgovara prirodi njihove djelatnosti i raspoloživim resursima.⁷

Kao i kod profitnih tako i kod neprofitnih organizacija postoje dva različita sustava računovodstvenog praćenja poslovanja subjekata - jednostavno i dvojno računovodstvo. Razlika između profitnih i neprofitnih organizacija prvenstveno je u cilju njihova osnivanja, dok se profitne organizacije osnivaju radi ostvarivanja profita, neprofitnim je cilj ostvarivanje određenog javnog interesa. Također, razlike između dva tipa organizacija vidljive su u izvorima prihoda, upravljačkim obilježjima i finansijskom izvještavanju, tj. u samim izvještajima koje su jedni i drugi dužni podnosići.

⁵ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 105 i progressive.com.hr, dostupno na <https://progressive.com.hr/?p=4432> 15.3.2021.

⁶ Ibid, str. 93

⁷Ibid, str. 93

Tabela 1 Razlike između profitnih i neprofitnih organizacija

	PROFITNE ORGANIZACIJE	NEPROFITNE ORGANIZACIJE
RAZLOG OSNIVANJA	• ostvarivanje profita	• ostvarivanje određenog javnog interesa
CILJEVI	• povećanje dobiti	• unaprjeđenje zajednice ostvarivanjem neke specifične javne misije
UPRAVLJAČKA OBILJEŽJA	• najčešće jasno definirana struktura i hijerarhija	• najčešće nedostatak upravljačkih obilježja
IZVORI PRIHODA	• prodaja robe i usluga na tržištu	• članarine, donacije, subvencije, sponzorstva
MJERILA USPJEŠNOSTI	• profit	• vlastite diferencirane performanse

Izvor: Izrada autorice

2.2. Vrste neprofitnih organizacija i izvori financiranja njihovih djelatnosti

2.2.1. Vrste neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije uobičajeno se dijele s osnova vlasništva, osnivača ili osnivačkih prava na:

- Državne neprofitne organizacije (engl. governmental non-profit organizations)
- Nevladine (nedržavne) neprofitne organizacije (engl. non-governmental non-profit organizations)
- Javne neprofitne organizacije (engl. public non-profit organizations)
- Privatne neprofitne organizacije (engl. private non-profit organizations)⁸

U Republici Hrvatskoj u skladu s zakonskim određenjem neprofitne organizacije klasificiraju se na:

- Državne (vladine) neprofitne organizacije, koje su korisnici proračuna, navedene u Registru korisnika proračuna i
- Nedržavne (nevladine) neprofitne organizacije, koje se smatraju neprofitnim organizacijama u užem smislu, i navedene su u Registru neprofitnih organizacija.

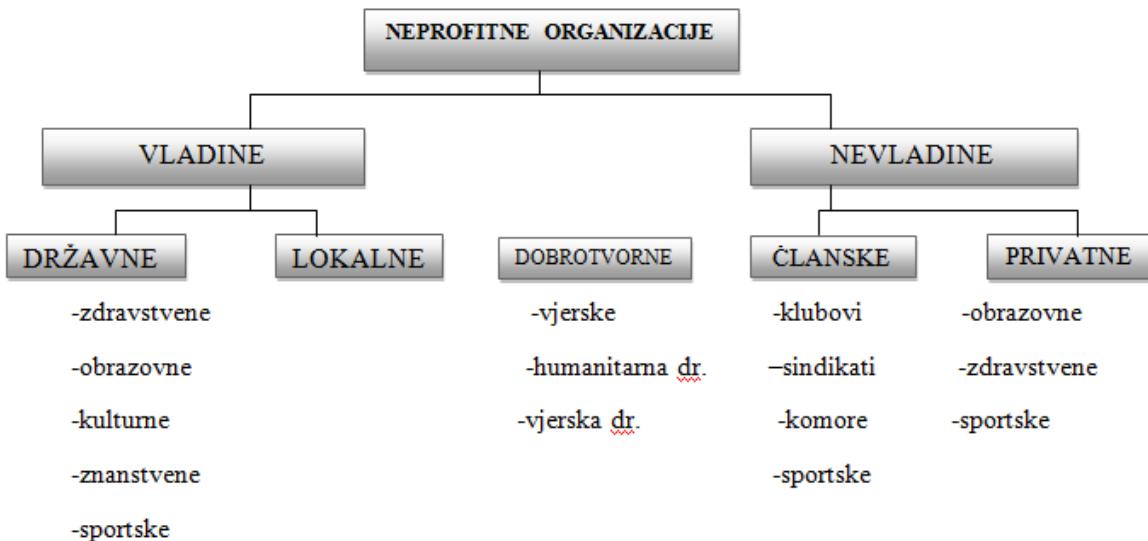
U literaturi se pojavljuje i pojam „dobrotvorni sektor“, nevezan uz državne ili nedržavne neprofitne organizacije, a njime se naglašava finansijska podrška koju organizacije dobivaju od privatnih osoba u obliku dobrotvornih donacija, a također se naglašava i uloga volontera i njihovog rada i doprinosa u radu neprofitnih organizacija. Pod tim sektorom obično se ubrajaju vjerske neprofitne organizacije te vjerska i humanitarna društva.⁹

S obzirom na to da razvrstavanje neprofitnih organizacija na vladine i nevladine neprofitne organizacije zbog kombinacija izvora financiranja te pravne osnove i djelatnosti koja se obavlja ponekad nije jednostavno, od presudne je važnosti formiranje gore navedenih registra proračunskih korisnika i registra neprofitnih organizacija.

⁸ Vašićek, D., Vašićek, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 6

⁹ Dr. Kornelija Rukavina: Karakteristike neprofitnih i neprofitabilnih organizacija u odnosu na profitne i profitabilne, EKON. VJESNIK 1 (7): 85-90 1994. pregledni članak

Slika 1.Podjela neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj

Izvor: izrada autorice prema Dr. Kornelija Rukavina: Karakteristike neprofitnih i neprofitabilnih organizacija u odnosu na profitne i profitabilne, EKON. VJESNIK 1 (7): 85-90 1994. pregledni članak

Registrar proračunskih i izvanproračunskih korisnika utvrđuje Ministarstvo financija sukladno Pravilniku o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja Registra. Proračunski korisnici definirani su kao državna tijela, ustanove, vijeća manjinske samouprave, proračunski fondovi i mjesna samouprava čiji se rashodi za zaposlene i/ili materijalni rashodi osiguravaju u proračunu. Izvanproračunski korisnici državnog proračuna i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jesu izvanproračunski fondovi, trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje. Sam Registrar definiran je kao popis proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.¹⁰

Sadržaj registra čine

¹⁰ preuzeto iz Pravilnika o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (NN br. 128/09, 142/14 i 23/19) Dostupno na <http://www.propisi.hr/print.php?id=9701> 11.3.2021.

podaci o proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave - podaci o korisniku, razina nadležnosti, podaci o osnivačima/vlasnicima i izvorima financiranja, podaci o osobi ovlaštenoj za zastupanje, a podatke iz Registra Ministarstvo financija objavljuje u »Narodnim novinama« svake godine najkasnije do kraja svibnja tekuće godine za sljedeću proračunsku godinu.

Slika 2. Obrazac Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika

REGISTAR proračunskih i izvanproračunskih korisnika										
PODACI O KORISNIKU										
05. Naziv korisnika										
06. Osobni identifikacijski broj							07. Matični broj			
08. Adresa sjedišta							09. Poštanski broj			
10. Mjesto							11. Šifra djelatnosti			
12. Račun	H	R								
13. Statistička oznaka grada/općine										
14. Osoba za kontakt	15. Statistička oznaka županije									
16. Telefon	17. Faks									
18. E-mail	19. Web stranica									
RAZINA NADLEŽNOSTI										
RAZINA 11 - PRORAČUNSKI KORISNIK DRŽAVNOG PRORAČUNA										
20. Oznaka nadležnog razdjele			21. Naziv razdjele							
RAZINA 41 - IZVANPRORAČUNSKI KORISNIK DRŽAVNOG PRORAČUNA										
22. Oznaka nadležnog razdjele			23. Naziv razdjele							
RAZINA 21 - PRORAČUNSKI KORISNIK PRORAČUNA JLP(R)S⁴										
24. Naziv nadležnog proračuna JLP(R)S										
RAZINA 31 - PRORAČUNSKI KORISNIK PRORAČUNA JLP(R)S - DECENTRALIZIRANI²										
25. Naziv nadležnog proračuna JLP(R)S										
RAZINA 42 - IZVANPRORAČUNSKI KORISNIK PRORAČUNA JLP(R)S										
26. Naziv nadležnog proračuna JLP(R)S										
RAZINA 22 - PRORAČUN JLP(R)S										
27. Naziv proračuna JLP(R)S										
PODACI O OSNIVAČIMA/VLASNICIMA I IZVORIMA FINANCIRANJA										
28. Osnivač	1.	2.	3.							
29. Vlasnici	1.	2.	3.							
Izvori finansiranja	Naziv		%	Naziv	%					
30. Država	Republike Hrvatske									
31. Županija										
32. Grad/Općina										
33. Ostalo										
PODACI O OSOBI OVLAŠTENOJ ZA ZASTUPANJE										
34. Ime i prezime										
34. Naziv funkcije										
34. Identifikacijska isprava/Broj isprave										

Izvor: Službena stranica Ministarstva financija, dostupno na <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/registar/178> Pristupljeno 11.3.2021.

Registar neprofitnih organizacija sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija također vodi Ministarstvo financija u elektroničkom obliku i on predstavlja središnji izvor podataka o neprofitnoj organizaciji potrebnih za utvrđivanje i praćenje obveze sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja, utvrđivanja finansijskog položaja i poslovanja te namjenskog korištenja sredstva proračuna.¹¹ Sve neprofitne organizacije, od domaćih i stranih udruga i njihovih saveza, zaklada, fundacija, ustanova, umjetničkih organizacija, komora, sindikata, udruga poslodavaca i drugih pravnih osoba kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti i za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera obvezne su upisati se u Registar neprofitnih organizacija.¹² Prema članku 5 Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, upis u Registar neprofitnih organizacija uvjet je za dobivanje sredstava iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora, a iz navedene odredbe izostavljaju se političke stranke i vjerske organizacije.¹³

Slika 3. Obrazac RNO za podnošenje prijave upisa neprofitne organizacije u registar

Obrazac RNO			
01. Redni broj iz Registra	02. Datum upisa u Registar	03. Datum izraka iz Registra	04. Datum zadnje promjene
Radne brojceve 01.-04. popunjava Ministarstvo financija			
REGISTAR neprofitnih organizacija			
OPĆI PODACI			
05. Naziv neprofitne organizacije			
06. Skraćeni naziv neprofitne organizacije			
07. Osobni identifikacijski broj		08. Matični broj	
09. Pravno ustrojeni oblik	10. Broj organizacijskih dijelova		
11. Naziv matičnog registra		12. Broj iz matičnog registra	
13. Adresa sjedišta		14. Poštanski broj	
15. Mjesto		16. Šifra djelatnosti	
17. Račun	H R	18. Statistička oznaka grada/općine	
19. Osoba za kontakt		20. Statistička oznaka županije	
21. Telefon		22. Faks	
23. e-mail		24. Web stranica	
PODACI O ZAKONSKOM ZASTUPNIKU / OSOBAMA OVLAŠTENIM ZA ZASTUPANJE			
25. Ime i prezime	OIB	26. Ime i prezime	OIB
PODACI ZA BAZU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA			
27. Obveza vodenja dvojnog knjigovodstva	28. Obveza vodenja jednostavnog knjigovodstva		
29. Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vodenje jednostavnog knjigovodstva, a odluči se za dvojno knjigovodstvo			
Godina osnivanja:		Mjesto i datum, Potpis zakonskog zastupnika	

¹¹ prema Članku 33. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Vođenje Registra neprofitnih organizacija (NN br. 121/14) Dostupno na <https://www.zakon.hr/z/746/Zakon-o-finansijskom-poslovanju-i-ra%C4%8Dunovodstvu-neprofitnih-organizacija> 11.3.2021.

¹² Bičanić, N. et al. (2017). Poslovanje neprofitnih organizacija – računovodstvo, izvještavanje, oporezivanje, Sveučilišna tiskara, Zagreb, str. 20

¹³ prema Članku 34. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Upis u Registar neprofitnih organizacija (NN br. 121/14) Dostupno na <https://www.zakon.hr/z/746/Zakon-o-finansijskom-poslovanju-i-ra%C4%8Dunovodstvu-neprofitnih-organizacija> 11.3.2021.

Izvor: Izvor: Službena stranica Ministarstva financija, dostupno na <http://www.mfin.hr/hr/registar-npf> Pristupljeno 11.3.2021.

2.2.2. Izvori financiranja djelatnosti neprofitnih organizacija

Kao što je već ranije navedeno, cilj neprofitnih organizacija nije i ne smije postati novac, ali one svakako trebaju biti svjesne važnosti novčanog aspekta za njihovo poslovanje i novca kao sredstva za postizanje ciljeva organizacije. U literaturi se uvriježio pojam fundraising, koji podrazumijeva sve načine prikupljanja sredstava za financiranje djelatnosti neprofitne organizacije, pri čemu najbolje rezultate na području fundraisinga ostvaruju organizacije koje vezuju svoje donatore uz projekte i samu neprofitnu organizaciju čineći ih suradnicima i razvijajući kod donatora svijest da je projekt „njihov koliko i naš“. Prilikom prikupljanja sredstava potrebno je definirati viziju i misiju organizacije kako bi ona postala prepoznatljiva u zajednici i pritom održavati odgovarajući profil organizacije, organizirati se i fokusirati na konkretne projekte, promovirati svoj rad, razviti odgovornost i transparentnost te zahvaliti donatorima.¹⁴ Važno je da organizacije stvore dobar glas, budu svjesne svojih konkurenckih prednosti i potreba i želja svojih korisnika, te budu „vidljive“ i imaju prepoznatljive „proizvode“ kako bi privukle donatore i održale dobar odnos s njima i na taj način mogle neometano obavljati svoje funkcije.

Prema Vašiček, D., Vašiček, V. - Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, pet je glavnih izvora financiranja nevladinih neprofitnih organizacija, financiranje od osnivača, financiranje iz proračuna, financiranje iz donacija, samofinanciranje te ostali izvori financiranja.

Financiranje od osnivača temelji se na pojedinačnim ulozima uplaćenim povremeno, jednokratno ili višekratno ili članarinama na mjesечноj, kvartalnoj ili godišnjoj osnovi. Članarine kao prihodi udruge imaju obilježja nerecipročnih prihoda, a predstavljaju siguran i konstantan izvor financiranja za neprofitne organizacije.

Financiranje iz proračuna temelji se na odlukama Vlade ili ministarstva, na temelju kojih se dodjeljuju sredstva na određene programe udruga. Među udrugama koje se financiraju iz proračunskih izvora najzastupljenije su udruge koje obavljaju socijalnu, humanitarnu,

¹⁴ Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 95

zdravstvenu ili obrazovnu djelatnost. Potencijalni problemi koji se mogu pojaviti kod organizacija koje se pretežno ili u potpunosti financiraju iz proračuna navode se prevelika orijentiranost na proračunska sredstva što može izazvati nemotiviranost za traženje alternativnih izvora sredstava, a zbog toga neke druge društvene potrebe mogu ostati nezadovoljene. Drugi potencijalni problem predstavlja birokratiziranost i birokratski način razmišljanja koji se mogu transferirati na neprofitne organizacije i ovaj je problem, ukoliko nastane, teže rješiv od prethodnog.

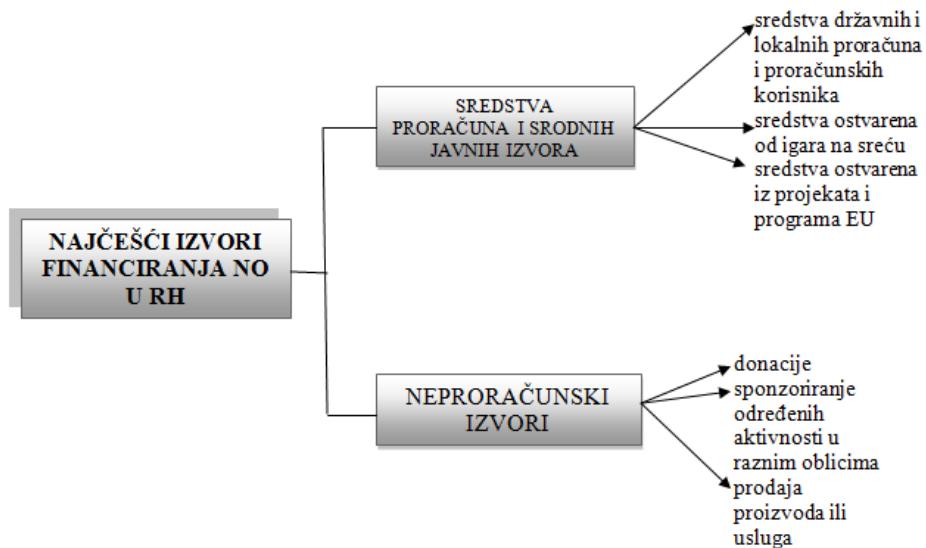
Financiranje iz donacija predstavlja prihod bez protučinidbe, a same se donacije mogu primiti u obliku novca, stvari, prava ili usluge. Donatori mogu biti fizičke i pravne osobe, domaće i inozemne. Postoje i specifične donacije kao prikupljanja sredstava u povremenim događanjima i manifestacijama poput prikupljanja pomoći stradalima u potresima ili poplavama, akcija za izgradnju bolnica i sl. Pritom je važno razlikovati donacije od sponzorstva, jer dok potonje podrazumijeva protučinidbu i tretira kao oporeziva isporuka, doniranje se porezno stimulira.

Samofinanciranje jest financiranje iz vlastitih izvora, koje nastaje kao posljedica nedostatka sredstava iz proračuna ili donacija. Neke od metoda samofinanciranja su prodaja proizvoda koje su izradili korisnici ili koje su im dali donatori, naplaćivanje usluga, korištenje materijalne imovine (npr. iznajmljivanje prostorija za sastanke drugim organizacijama) korištenje nematerijalne imovine. Ovaj oblik financiranja neprofitnih organizacija manje je zastupljen u odnosu na ostale, a u njemu prednjače strukovne udruge.

Peti tip financiranja neprofitnih organizacija je društveno poduzetništvo, koje predstavlja novi pristup financiranju neprofitnih organizacija koji u fokusu ima solidarnu ekonomiju, humanu ekonomiju i ekonomiju u službi zajednice. Razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj još je u začetcima, a on između ostalog zahtjeva i razvoj pravnog, finansijskog i poreznog okvira koji će pratiti razvoj takvog oblika organizacija.

Pod ostalim izvorima financiranja neprofitnih organizacija najčešće se navodi zaduživanje kod kreditnih institucija, trgovačkih društava ili fizičkih osoba. No valja napomenuti da ovaj oblik nije čest i značajan izvor financiranja, jer priroda djelatnosti neprofitnih organizacija ne daje dovoljnu sigurnost vjerovnicima u izvore povrata sredstava.

Slika 4. Najčešći izvori financiranja neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj

Izvor: izrada autorice prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str.99

2.3. Proračun i proračunski korisnici

2.3.1. Proračun i obilježja proračuna

Proračun prema administrativnoj definiciji Zakona o proračunu (NN br. 87/08, 136/12, 15/15) predstavlja najvažniji finansijski instrument države. U proračunu su planirani prihodi i primici te predviđeni rashodi i izdaci koji su u funkciji realizacije prioriteta, ciljeva i zadataka države i njenih tijela za jednu godinu, u skladu sa zakonom, a donosi ga Hrvatski sabor.¹⁵ Proračun se odnosi na fiskalnu godinu koja traje 12 mjeseci i važi za godinu za koju je donesen. Proračunska godina počinje 1. siječnja, a završava 31. prosinca. U tekućoj se godini donosi proračun za iduću godinu, a izvršava proračun za tekuću godinu, donesen prethodne.¹⁶

Tri su glavne funkcije proračuna:

1. prikazuje najvažnije ciljeve države u fiskalnoj godini,
2. služi kao instrument kojim država utječe na ekonomsko stanje zemlje, te
3. služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava.¹⁷

U Republici Hrvatskoj postoje tri razine proračuna: državni proračun, proračuni izvanproračunskih fondova te proračuni jedinica lokalne samouprave i uprave. Sva tri proračuna čine cjelinu - proračun opće države.

Slika 5. Proračun opće države

Izvor: izrada autorice prema Proračunskom vodiču za građane

¹⁵ Proračunski vodič za građane. Dostupno na: <http://www.ijf.hr/proracunski/I-proracun.pdf> 17.5.2021.

¹⁶ Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 30

¹⁷ Proračunski vodič za građane. Dostupno na: <http://www.ijf.hr/proracunski/I-proracun.pdf> 17.5.2021.

Razlikovanje državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jest razlikovanje prema razinama javne vlasti, dok državni proračun predstavlja proračun na razini Republike Hrvatske, proračun jedinica lokalne i područne samouprave je proračun na razini grada, općine ili županije.

Postoji osam načela u skladu s kojima valja donositi i izvršavati proračun:

- načelo jedinstva i točnosti – zahtjeva da se prihodi i primici koji pripadaju državi i jedinicama lokalne i područne samouprave kao i rashodi i izdaci u proračunu prikazuju po brutonačelu.
- načelo jedne godine – proračun se donosi za proračunska godina i za tu godinu i vrijedi
- načelo uravnoteženosti – zahtjeva da proračun bude uravnotežen, odnosno da se ukupnim prihodima i primicima pokrivaju ukupni rashodi i izdaci. Ako se u toku proračunske godine zbog nepredviđenih okolnosti povećaju rashodi i izdaci, proračun se mora uravnotežiti pronalaženjem novih prihoda i primitaka, odnosno smanjenjem predviđenih rashoda i izdataka.
- načelo obračunske jedinice – svi proračunski prihodi, primici, rashodi i izdaci , kao i finansijski izvještaji moraju se iskazivati u jedinstvenoj valuti, odnosno kunama.
- načelo univerzalnosti – svi prihodi i primici služe za pokrivanje svih rashoda i izdataka. Postoji i kategorija namjenskih prihoda koja se koristi za financiranje određenih rashoda i izdataka, što mora biti naglašeno njihovu u zakonskom određenju.
- načelo specifikacije – prihodi i primici, rashodi i izdaci proračuna raspoređuju se i iskazuju prema proračunskim klasifikacijama.
- načelo dobrog finansijskog upravljanja – zahtjeva da se proračunska sredstva koriste u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti. Proračunskim sredstvima treba raspolagati na najbolji mogući način.
- načelo transparentnosti – sve važne proračunske informacije dostupne su široj javnosti i prezentiraju se na razumljiv i pregledan način. Na web stranici mora se objavljivati nacrt Proračuna, Proračun, izmjene i dopune Proračuna i projekcija te odluka o privremenom financiranju kao i polugodišnje i godišnje izvješće o izvršenju Proračuna.¹⁸

¹⁸ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 31 i Proračunski vodič za građane. Dostupno na: <http://www.ijf.hr/proracunski/I-proracun.pdf> 17.5.2021.

2.3.2. Proračunski procesi

Sam proračun rezultat je proračunskog procesa koji predstavlja splet odnosa između glavnih sudionika procesa na temelju kojega se u Saboru raspravlja i usvaja proračun. Jedan proračunski ciklus sastoji se od tri temeljne faze:

1. Planiranje, izrada i donošenje proračuna
2. Izvršavanje proračuna, računovodstvo i finansijsko izvještavanje
3. Nadzor i revizija proračuna.

2.3.2.1. Planiranje, izrada i donošenje proračuna

Prvu fazu proračunskog procesa čine tri koraka. Prvi korak pripreme proračuna jest Prijedlog fiskalne politike za sljedeću godinu u kojem su naznačeni gospodarski pokazatelji koji bi trebali obilježiti provedbu budućeg proračuna. Tako se u prijedlogu fiskalne politike navodi kolika će biti očekivana razina BDP-a, nezaposlenosti, hoće li se mijenjati razina cijena, hoće li biti inflacije i kolika bi ona mogla biti i sl. Vladina fiskalna politika i strategija upravljanja javnom potrošnjom sadržana u proračunu ima snažan utjecaj na ponašanje stanovništva, poduzeća, finansijskih institucija i ostalih subjekata ekonomskog procesa pa je važno da ima određeni kontinuitet i ne mijenja se često.

U drugom koraku Ministarstvo financija mora odrediti planirane izdatke proračunskih korisnika kako bi moglo odrediti ukupne izdatke proračuna. Stoga Ministarstvo financija dostavlja proračunskim korisnicima dokument pod nazivom Okružnica o sastavljanju i predaji finansijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna JLP(R)S. Temeljni cilj okružnice jest upoznavanje korisnika državnog proračuna s okvirnim planom sredstava koje je izradilo Ministarstvo financija za svakoga od njih.

Treći korak predstavlja pregovaranje i usklađivanje zahtjeva proračunskih korisnika, što predstavlja pregovaranje između Ministarstva financija i proračunskih korisnika radi usklađivanja zahtjeva proračunskih korisnika. Tada Ministarstvo financija sastavlja konačni prijedlog državnog proračuna koji ministar financija dostavlja Vladi na razmatranje.¹⁹

¹⁹ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 34 i Proračunski vodič za građane. Dostupno na: <http://www.ijf.hr/proracunski/I-proracun.pdf> 17.5.2021.

2.3.2.2. Izvršavanje proračuna, računovodstvo i finansijsko izvještavanje

Izvršavanje proračuna je ostvarivanje prihoda i izvršavanje rashoda utvrđenih proračunom. Brigu o izvršenju proračuna preuzimaju Vlada, nadležna ministarstva i drugi korisnici sredstava državnog proračuna, no posebno mjesto u izvršavanju proračuna i kontroli korištenja proračunskih sredstava ima Ministarstvo financija, a u njegovu sklopu - državna riznica. Državna riznica je složeni sustav proračunskoga i finansijskog upravljanja državnim prihodima i rashodima koji ima zadaću planiranja, izvršavanja i nadzora državnog proračuna, upravljanja gotovinom i javnim dugom. Njezina prvenstvena funkcija je upravljanje javnim novcem, što podrazumijeva dnevno upravljanje likvidnošću države, upravljanje novcem koji je prikupljen u državni proračun, a trenutno nije potreban za izmirenje tekućih izdataka te upravljanje javnim dugom. Uz navedene funkcije ona također omogućuje planiranje i izvršenje proračuna u cjelini i ustrojava računovodstveni sustav proračuna.

Računovodstvenim okvirom utvrđena su pitanja izbora i primjene varijante modificirane obračunske osnove, sustavnog uređenja računskog plana i izgradnje transparentnog sustava finansijskog izvještavanja. Računovodstveni sustav mora istovremeno biti podrška ali i pratiti izvršenje proračuna, prihvatići računovodstvena pravila, osiguravati podlogu za provedbu nadzora itd.

Proračunsko izvještavanje jest finansijsko izvještavanje koje osim općih ciljeva finansijskog izvještavanja ima i specifične ciljeve, a to je prvenstveno osiguravanje informacija o usklađenosti proračunske potrošnje sa zakonskim okvirom i ograničenjima postavljenim proračunom.

U procesu izvršenja proračuna potrebno je prikupiti sredstva u planiranom iznosu, ta sredstva uložiti u svrhe predviđene proračunom a pri tome osigurati da se sredstva koriste zakonito, namjenski i učinkovito.²⁰

²⁰ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 45-48 i Proračunski vodič za građane. Dostupno na: <http://www.ijf.hr/proracunski/I-proracun.pdf> 17.5.2021.

2.3.2.3. Nadzor i revizija u sustavu proračuna

Nadzor podrazumijeva skup aktivnosti sa svrhom ocjenjivanja pravilnosti obavljanja određene djelatnosti i otklanjanja uočenih nepravilnosti. Osnovni je cilj posljednje faze proračunskog procesa nadzirati zakonitost, svrhovitost i pravodobnost korištenja proračunskih sredstava, otklanjati nezakonitosti i nepravilnosti te poduzimati mjere za poboljšanje stanja. U Republici Hrvatskoj nadzor proračuna organiziran je u državnoj reviziji, proračunskom nadzoru, unutarnjoj reviziji i sustavu finansijskog upravljanja i kontrole.

Državna revizija je naknadni i eksterni nadzor proračunskih korisnika koji u Republici Hrvatskoj provodi Državni ured za reviziju koji za svoj rad odgovara Hrvatskom Saboru. Državni ured za reviziju najviša je revizijska institucija Republike Hrvatske čija se sredstva za rad osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske, a njime upravlja glavni državni revizor kojeg imenuje Hrvatski Sabor. Pritom se revizija, prema članku 8 Zakona o državnom uredu za reviziju definira kao provjera dokumenata, isprava, izvješća, sustava unutarnjih kontrola, računovodstvenih, finansijskih i drugih postupaka te drugih evidencija radi izražavanja mišljenja jesu li godišnji finansijski izvještaji sastavljeni u skladu s mjerodavnim finansijsko-izvještajnim i pravnim okvirom, a obavlja se prema postupcima utvrđenim INTOSAI standardima. Prema navedenim standardima razlikuju se dvije, tj. tri vrste revizija: finansijska revizija, odnosno revizija pravilnosti i revizija uspješnosti tj. učinkovitosti. Revizija pravilnosti podrazumijeva provjeru finansijskih izvještaja i poslovanja subjekta s naglaskom na provjeru zakonitosti, pravilnosti i namjenskog trošenja proračunskih sredstava, a revizija učinkovitosti obuhvaća reviziju ekonomičnosti, djelotvornosti i svrshodnosti. Reviziju obavljaju revizorski timovi sastavljeni od ovlaštenih državnih revizora.

Proračunski nadzor je inspekcijski nadzor zakonitosti, svrhovitosti i pravodobnosti korištenja proračunskih sredstava, pravodobnosti i potpunosti naplate prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskih korisnika i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te inspekcijski nadzor pridržavanja i primjene zakona i drugih propisa koji imaju utjecaj na proračunska sredstva i sredstva iz drugih izvora, bilo da se radi o prihodima/primicima, rashodima/izdacima, povratima, imovini ili obvezama.²¹

Unutarnja revizija je neovisna, nepristrana, zaštitna i savjetodavna aktivnost dizajnirana da dodatno poboljša aktivnosti organizacije. U njezinom se djelokrugu posebno ističe davanje

²¹ Ministarstvo financija. Dostupno na <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/nadzorne-aktivnosti/proracunski-nadzor-594/594> 18.5.2021.

mišljenja o sustavu unutarnjih kontrola i davanje preporuka za njegovo poboljšanje te praćenje provedbe preporuka. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru obvezuje čelnike korisnika proračuna za uspostavu učinkovitog i djelotvornog, troškovno prikladnog sustava unutarnjih kontrola, a sankcije za nezakonitu i neučinkovitu potrošnju proračunskih sredstava u uvjetima nepostojanja ili slabe razvijenosti sustava unutarnjih kontrola predviđene su u prekršajnim odredbama Zakona o proračunu.²²

2.3.2.4. Proračunski korisnici

Prema Pravilniku o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave proračunski korisnici državnog proračuna su oni korisnici čiji je osnivač Republika Hrvatska te koji ostvaruju prihode iz državnog proračuna i/ili temeljem javnih ovlasti, zakona i drugih propisa, pri čemu ti prihodi iznose 50 posto ili više od ukupnih prihoda, i koji su navedeni u Registru. Sukladno članu 4 stavak 2 istog Pravilnika proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u su oni korisnici: čiji je osnivač jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i kojima je izvor prihoda proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 50 posto ili više, te koji su navedeni u Registru. Proračunski korisnici navedeni su u Registru proračunskih korisnika koji donosi Ministarstvo financija i u njemu se nalaze detaljni podaci o proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sadržaj Registra javno se objavljuje u Narodnim novinama.

Financiranje proračunskih korisnika je većim dijelom iz proračuna svojih osnivača ili suoasnivača, a proračunskim se sredstvima moraju koristiti za namjene i ciljeve zbog kojih su i osnovani.

²² prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 49-62 i Proračunski vodič za građane. Dostupno na: <http://www.ijf.hr/proracunski/I-proracun.pdf> 18.5.2021. Zakon o državnom uredu za reviziju. Dostupno na <https://www.zakon.hr/z/478/Zakon-o-Dr%CE%A5%BEavnom-uredu-za-reviziju> 18.5.2021. i Pravilnik o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (NN br. 141/06) Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_07_96_2152.html 18.5.2021.

2.4. Organizacija zdravstvene zaštite i vrste zdravstvenih ustanova

2.4.1. Obilježja zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj

Prema definiciji Zakona o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvena zaštita predstavlja sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprečavanje bolesti, rano otkrivanje bolesti, pravodobno liječenje te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju. Zdravstvena zaštita stanovništva Republike Hrvatske provodi se na načelima sveobuhvatnosti, kontinuiranosti, dostupnosti i cjelovitog pristupa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, a specijaliziranog pristupa u specijalističko-konzilijskoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti. Mjere zdravstvene zaštite provode se na temelju plana i programa mjera zdravstvene zaštite koje na prijedlog državnih zdravstvenih zavoda donosi ministar, a to su:

1. zaštita od ekoloških čimbenika štetnih za zdravlje,
2. provođenje zdravstvenog odgoja, prosvjećivanje i promicanje zdravlja,
3. otkrivanje i otklanjanje uzroka bolesti, odnosno sprečavanje i suzbijanje bolesti te ozljeda i njihovih posljedica,
4. mjere i aktivnosti za sprečavanje, pravodobno otkrivanje i suzbijanje zaraznih i kroničnih masovnih bolesti,
5. mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom i radnim okolišem (specifična zdravstvena zaštita radnika),
6. liječenje i rehabilitacija oboljelih, tjelesno i duševno oštećenih i ozlijedenih osoba te osoba s invaliditetom,
7. posebne mjere zdravstvene zaštite stanovništva starijeg od 65 godina života,
8. palijativna skrb za neizlječivo bolesne, odnosno umiruće,
9. osiguravanje cjelovite zdravstvene zaštite djece i mladeži,
10. osiguravanje cjelovite zdravstvene zaštite žena,
11. opskrba lijekovima i medicinskim proizvodima za zdravstvenu zaštitu, i
12. pregledi umrlih.

Samo zdravstvo predstavlja javnu djelatnost od posebno javnog interesa čiji je cilj unaprjeđenje zdravlja, sprječavanje i pravodobno otkrivanje bolesti te liječenje i rehabilitacija bolesnika, s pomoću specifičnih sredstava, opreme i metoda rada.²³ Cilj zdravstva je pružiti zdravstvenu zaštitu kroz sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti.

²³ definicija s enciklopedija.hr. Dostupno na <https://enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=67025> 9.4.2021.

Sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti zdravstvena zaštita na teritoriju Republike Hrvatske provodi se na ukupno četiri razine:

- primarnoj – koja obuhvaća praćenje zdravstvenog stanja stanovnika i predlaganje mjera za zaštitu i unapređenje zdravlja stanovnika
- sekundarnoj - specijalističko-konzilijarnoj i bolničkoj djelatnosti
- tercijarnoj - obuhvaća pružanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzilijarnih i bolničkih djelatnosti, znanstveno-istraživački rad i izvođenje nastave, te
- na razini zdravstvenih zavoda – koja obuhvaća javnozdravstvene djelatnosti, djelatnosti transfuzijske medicine, medicine rada, mentalnog zdravlja, toksikologije i hitne medicine.²⁴

2.4.2. Financiranje zdravstvene zaštite

Sustavom financiranja zdravstvene zaštite smatra se skup načela, mehanizama, instrumenata i metoda pomoću kojih se odvija proces „prikupljanja“ sredstava zdravstvene zaštite te njihova distribucija davateljima zdravstvene zaštite.²⁵ Danas su uglavnom prisutni mješoviti modeli financiranja zdravstvene zaštite temeljeni na nekom od osnovnih modela. Uglavnom je prisutna kombinacija javnog i privatnog financiranja s različitim udjelima, a ne postoje dvije zemlje koje imaju potpuno jednak sustav financiranja zdravstvene zaštite, već njihova obilježja variraju od jedne zemlje do druge.

Sustav financiranja zdravstvene zaštite možemo podijeliti na tri modela ovisno o tome što je pretežiti izvor njihova financiranja:

1. model obveznog zdravstvenog osiguranja (Bismarckov model),
2. nacionalne zdravstvene zaštite (Beveridgeov model) i
3. tržišni model

Bismarckov model – predstavlja model financiranja zdravstvene zaštite gdje se pokrivenost zdravstvenih usluga postiže kroz sustav osiguranja i pripadnost nekoj specifičnoj kategoriji osiguranika. Ovaj se model temelji na načelima solidarnosti i uzajamnosti, a zdravstvena zaštita financira se iz doprinosa za zdravstveno osiguranje, čija stopa u Republici Hrvatskoj od travnja 2014. godine iznosi 15%. Bismarckov model funkcioniра na način da građani - osiguranici redovito uplaćuju doprinos osiguranja, a iz navedenih iznosa se osim radno

²⁴ Vašiček V. et al. (2016.) Procesni pristup obračunu troškova u sustavu zdravstva, Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb, str. 8

²⁵ Ibid, str. 9

aktivnog stanovništva osiguravaju i druge radno neaktivne skupine stanovništva koje imaju pravo na zdravstvenu zaštitu, kao što su maloljetne osobe, nezaposleni, umirovljenici, invalidi i dr.

Beveridgeov model – predstavlja model financiranja zdravstvene zaštite putem sredstava proračuna. Zdravstvena zaštita financira se iz državnog ili lokalnih proračuna, a sredstva se prikupljaju kroz oporezivanje za opće namjene. Tu pripadaju izravni porezi koje plaćaju pojedinci i tvrtke te neizravni porezi od prodaje roba i usluga. Država određuje koliku svotu novaca mora platiti svaki pojedini građanin, a nakon tako prikupljenoga novca ona određuje koliki će dio pripasti zdravstvu.

Tržišni model – naglasak stavlja na tržište, privatno osiguranje i osigurane rizike. Privatno financiranje predstavlja model financiranja zdravstvene zaštite putem privatnog zdravstvenog osiguranja i izravnog plaćanja troškova zdravstvene zaštite. Ovakav model podrazumijeva da svaku uslugu u zdravstvu pacijent plaća u cijelosti, bilo iz sredstava privatnog osiguranja bilo izravno pri korištenju pojedine usluge.

U Republici Hrvatskoj zdravstveni sustav ne funkcioniра isključivo prema jednom modelu financiranja zdravstvene zaštite, već predstavlja kombinaciju Bismarckovog modela temeljenog na socijalnom osiguranju, odnosno doprinosima koje građani izdvajaju iz plaće i Beveridgeovog modela temeljenog na proračunskim prihodima. Udio privatnog financiranja zdravstva u Republici Hrvatskoj je zanemariv, a oko 80% troškova zdravstvene zaštite financira se iz obveznih doprinosa za zdravstveno osiguranje. Financiranje zdravstvenih usluga obavlja HZZO kao središnja finansijska institucija zdravstvenog sustava, koji kao posredna institucija ubire prihode (doprinos za zdravstveno osiguranje i druge prihode) i raspodjeljuje ih pružateljima zdravstvenih usluga. Prikupljanje sredstava za troškove zdravstvene zaštite koje prikuplja HZZO izvršava se u najvećoj mjeri prihodima od poreza, prihodima od doprinosa te prihodima po osnovi Dobrovoljnoga zdravstvenog osiguranja.²⁶

²⁶ prema Vašiček V. et al. (2016.) Procesni pristup obračunu troškova u sustavu zdravstva, Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb, str. 8-12 i Kovač, N. , Financiranje zdravstva – situacija u Hrvatskoj, pregledni članak

2.4.3. Zdravstvene ustanove

Sukladno Zakonu o ustanovama, ustanova je pravna osoba čije je osnivanje i ustrojstvo uređeno Zakonom, koja stječe svojstvo pravne osobe upisom u sudski registar ustanova. Ustanovu može osnovati domaća i strana fizička i pravna osoba, ako za obavljanje određene djelatnosti ili za određene ustanove nije zakonom drugačije određeno. Prema Članku 57. Zakona o ustanovama, ustanova stječe sredstva za rad pružanjem usluga ili prodajom proizvoda, ona mogu biti pribavljena od osnivača ustanove ili pribavljena iz drugih izvora i takva čine imovinu ustanove. Ako u obavljanju svoje djelatnosti ustanova ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti ustanove u skladu s aktom o osnivanju i statutom ustanove.²⁷ Za obveze ustanova odgovara cijelom svojom imovinom. Rad ustanova je javan, a za nadzor nad zakonitošću rada ustanove i općih akata obavlja nadležno ministarstvo.

Zdravstvene ustanove podijeljene su na tri razine.

Primarna razina:

- Dom zdravlja
- Ustanova za hitnu medicinsku pomoć
- Ustanova za zdravstvenu njegu
- Ljekarnička ustanova
- Ustanova za palijativnu skrb

Sekundarna razina – odnosi se na specijalističko-konzilijarnu i bolničku djelatnost

- Poliklinika
- Bolnica - opća, županijska
- Lječilište

Tercijarna razina – obuhvaća najsloženije oblike zdravstvene zaštite: specijalističko – konzilijarne bolničke djelatnosti te znanstvenoistraživački rad

- Klinika
- Kliničke bolnice
- Klinički bolnički centri

Zdravstvene ustanove dio su neprofitnog sektora, osnovane s ciljem pružanja zdravstvene zaštite kroz navedene tri razine i očuvanja zdravlja stanovništva. Kao takve, obvezne su voditi

²⁷ članak 57. Zakona o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19), Dostupno na: <https://www.zakon.hr/download.htm?id=313> 10.6.2021.

dvojno knjigovodstvo i sastavljati temeljne finansijske izvještaje sukladno propisanom računovodstvenom i izvještajnom okviru. Važno je da zdravstvene ustanove posluju transparentno i uvažavajući načela urednog knjigovodstva i osnovnih računovodstvenih postulata. Na nadzor nad općim i pojedinačnim aktima i drugim poslovima koji se obavljaju u zdravstvenoj ustanovi na temelju javne ovlasti, primjenjuju se propisi kojima se uređuje sustav državne uprave.²⁸

Dom zdravlja zdravstvena je ustanova koja pruža zdravstvenu zaštitu u sklopu zdravstvene djelatnosti na primarnoj razini. Trenutno u Republici Hrvatskoj posluje 49 domova zdravlja²⁹ u svim većim gradovima ili središtima županija.

²⁸ Članak 64. Zakon o ustanovama (NN br. 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19) Dostupno na: <https://www.zakon.hr/download.htm?id=313> 10.6.2021.

²⁹ prema središnji državni portal – Ministarstvo zdravstva. Dostupno na <https://zdravlje.gov.hr/kontakti/kontakti-zdravstvenih-ustanova/domovi-zdravlja-1500/1500> 9.4.2021.

3. OBILJEŽJA RAČUNOVODSTVA PRORAČUNSKIH KORISNIKA

Računovodstvo po svojoj definiciji podrazumijeva znanje i vještinu evidentiranja poslovnih događaja pri čemu teži da znanstvena metodologija i tehnika evidentiranja poslovnih događaja što vjernije odrazi prirodu pojedinačnog poslovnog događaja i poslovanja izvještajnog subjekta u cjelini. Financijski izvještaji kao izlazne informacije računovodstvene obrade podataka trebaju sadržavati informacije koje su razumljive, važne, pouzdane i usporedive, a samim time i korisne širom krugu korisnika u donošenju poslovnih odluka.³⁰ U Republici Hrvatskoj postoje tri temeljna računovodstvena okvira koji su namijenjeni za rad grupe pravnih osoba povezanih zajedničkim obilježjima. Riječ je o računovodstvima koja se temelje na:

1. Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, odnosno na nacionalnim standardima koji su na njih oslonjeni – Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (poduzetničko računovodstvo)
2. Propisima na kojima se temelji računovodstvo koje primjenjuje opća država, odnosno proračuni i proračunski korisnici (računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika)
3. Propisima na kojima se temelji računovodstvo neprofitnih organizacija koje nisu u sustavu opće države (neprofitno računovodstvo).

Nužno je da se financijski izvještaji i poslovne knjige sastavljuju i vode uvažavajući načela urednog knjigovodstva. Takvi će izvještaji biti prepoznatljivi svakoj neovisnoj stručnoj osobi koja na temelju njih može donijeti sud o stanju i rezultatima poslovanja neprofitne organizacije. Zato svaki proračunski korisnik mora osigurati podatke o stanju i kretanju sredstava koje koristi, izvorima i vrstama sredstava koje koristi, izvršenju sredstva na temelju kojih se financira redovna djelatnost, o sredstvima za posebne namjene i njihovu korištenju. Navedeni podaci moraju se osigurati zasebno za redovno, tj. tekuće poslovanje, kapitalne prihode i svaku drugu (pojedinačno navedenu) djelatnost.³¹

Proračunski računovodstveni sustav temelji se na modificiranom načelu nastanka događaja propisanom Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu.³²

³⁰ Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 251

³¹ Dremel, N. et al. (2004). Računovodstvo neprofitnih organizacija, RRIF, Zagreb str. 39

³² Članak 20. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) Dostupno na: <http://www.propisi.hr/print.php?id=313> 11.4.2021.

Osim navedene računovodstvene osnove iskazivanja događaja, razliku se još tri koje koriste profitne i neprofitne organizacije.

3.1. Računovodstvene osnove iskazivanja poslovnih događaja

Računovodstvena osnova iskazivanja događaja definira trenutak priznavanja prihoda, primitaka, rashoda, izdataka, imovine i obveza u finansijskim izvještajima, točnije ona upućuje na to kada je transakcija ili poslovni događaj priznat u finansijskim izvještajima odnosno kada je uslijedio novčani tok ili nastao poslovni događaj.³³ Izbor računovodstvene osnove zavisi od ciljeva finansijskog izvještavanja i različitih potreba korisnika finansijskih izvještaja, a razlikuju se četiri glavne računovodstvene osnove iskazivanja poslovnih događaja:

1. Obračunska osnova – puni nastanak događaja
2. Novčana osnova
3. Modificirana obračunska osnova – modificirani nastanak događaja
4. Modificirana novčana osnova

3.1.1. Puni nastanak događaja – obračunska osnova

Računovodstvena osnova punog nastanka događaja primjenjuje se pri sastavljanju finansijskih izvještaja profitnih organizacija, a prema njoj učinci transakcija i ostalih događaja priznaju se kada nastanu, a ne kada se primi ili isplati novac ili novčani ekvivalent i uključuju se u finansijske izvještaje razdoblja na koje se odnose. Finansijski izvještaji sastavljeni na temelju računovodstvenog načela nastanka događaja informiraju korisnike ne samo o prošlim transakcijama, već i o imovini za koju će novac biti primljen u budućnosti kao i o obvezama koje će se platiti u budućnosti.

Kod ove računovodstvene osnove prihodi se priznaju u trenutku nastanka, točnije kad su zaređeni, a rashodi u trenutku kad su nastali za ostvarenje tih prihoda. Na ovaj način realiziran je koncept sučeljavanja prihoda i rashoda prema kojem u rashode priznajemo onaj dio troškova koji su nastali u vezi s ostvarivanjem prihoda priznatih u obračunskom razdoblju.

Prema računovodstvenoj osnovi punog nastanka događaja elementi finansijskih izvještaja su imovina, obveze, prihodi i rashodi zabilježeni u trenutku njihova nastanka. S obzirom na to da se iz izvještaja sastavljenih na osnovi punog nastanka događaja ne mogu vidjeti novčani

³³ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 135

tokovi, sastavlja se zasebni izvještaj o novčanim tokovima koji sadrži informacije o primicima, izdacima i čistom novčano toku, razvrstanih po aktivnostima u obračunskom razdoblju. Izvještaji sastavljeni po ovoj osnovi nastanka događaja pružaju sveobuhvatne informacije potrebne za ocjenu finansijskog položaja trgovačkog društva u određenom trenutku i uspješnosti poslovanja u izvještajnom razdoblju, kao i informacije potrebne za ocjenu budućih kretanja i procjene budućeg uspjeha poslovanja.³⁴

3.1.2. Novčana osnova

Prema novčanoj osnovi, poslovni događaji i transakcije priznaju se u trenutku kada je novac primljen ili isplaćen. Tako da se prihodi neće priznavati dok novac nije primljen – bilježit će se samo novčani primici, a rashodi se neće priznavati dok novac nije isplaćen – zabilježeni će biti samo novčani izdaci.

Financijski izvještaji sastavljeni po ovoj osnovi sadrže informacije o novčanim tijekovima tijekom razdoblja i novčana salda na kraju razdoblja. Primici i izdaci klasificiraju se prema glavnim izvorima, kao što su priljevi i odljevi od poreza, pribavljanje roba i usluga, kapitalni odljevi i druge transakcije. Primjena ove računovodstvene osnove ne zahtijeva prikazivanje imovine i obveza u financijskim izvještajima, već u trenutku nabave imovine nastaje izdatak koji se u tom razdoblju u cijelosti priznaje, tako da nema izdataka zabilježenih kao imovina koja se prenosi na iduća razdoblja, a tako se ni obveze ne bilježe do trenutka dok ne dospiju na izmirenje, kada se priznaju kao izdaci. Ukoliko se prilikom sastavljanja financijskih izvještaja primjenjuje isključivo ova računovodstvena osnova, to može oslabiti kvalitetu računovodstvenih informacija, jer se prate samo oni poslovni događaji koji imaju iza sebe novčani tok, a dio poslovnih događaja i transakcija nastalih u obračunskom razdoblju ostaje nezabilježen. Ipak, unatoč određenim nedostacima primjene ove metode (ne objavljuje se stvarni financijski i ekonomski položaj, nije prezentiran izvještaj o finansijskom položaju, ne objavljuje se rezultat poslovanja poslovne jedinice u razdoblju, nije moguće mjeriti uspješnost) njena primjena je česta u proračunskom računovodstvu.³⁵

³⁴ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 136

³⁵ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 138

3.1.3. Modificirani nastanak događaja

Modificirani nastanak događaja ili modificirana obračunska osnova računovodstvena je osnova po svojim obilježjima postavljena između osnove punog nastanka događaja i novčane osnove. Zavisno od obilježja i smjera modifikacije dvaju osnovnih načela, postoji modificirani nastanak događaja kao osnova koja predstavlja modifikaciju bližu punom nastanku događaja, a postoji i modifikacija bliža novcu kao osnovi računovodstvenog iskazivanja, odnosno modificirana novčana osnova.

Osnovne značajke takvog načela propisuju da se ne iskazuje rashod amortizacije nefinancijske dugotrajne imovine (ali se bilančano evidentira ispravak vrijednosti), ne iskazuju se prihodi i rashodi uslijed promjena vrijednosti nefinancijske imovine, prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, za donacije nefinancijske imovine iskazuju se prihodi i rashodi.³⁶

Kod modificirane obračunske osnove stavke prihoda trebaju biti priznate u iznosima koji su raspoloživi za financiranje, tj. pokrivanje izdataka, i to u iznosima koji su pouzdano mjerljivi. Prihodi se priznaju kad se smatraju sigurnima glede naplate, a da bi bili sigurni trebaju zadovoljavati dva kriterija: mjerljivosti i raspoloživosti. Kriterij mjerljivosti znači da svaka stavka prihoda mora imati pouzdano izmјeren vrijednosni izraz za koji se može pouzdano ustvrditi na koje se obračunsko razdoblje odnosi. Kriterij raspoloživosti, pak, znači da se priznati prihodi mogu naplatiti unutar obračunskog razdoblja, i da su bez ograničenja raspoloživi za plaćanje dospjelih obveza.

S druge pak strane, stavke izdataka kod modificirane obračunske osnove priznaju se kada su dobra ili usluge primljeni, kao što je slučaj i kod računovodstvene osnove punog nastanka događaja. U ovom slučaju modifikacija ide za time da se prihodi priznaju u trenutku nastanka (uvažavajući načelo opreznosti, tj. priznavanja prihoda kada su stvarno nastali, a rashodi i kada su samo mogući) ne čekajući trenutak isplate.³⁷ Kao što je ranije navedeno, radi se o metodi koju proračunski korisnici koriste pri sastavljanju i prezentiranju finansijskih izvještaja.

³⁶ Bičanić N., Jakir Bajo I., Karačić M. – Proračunsko računovodstvo Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb 2017. str. 24

³⁷ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 138

3.1.4. Modificirana novčana osnova

Modificirana novčana osnova po svojim je obilježjima bliža novčanoj osnovi računovodstvenog iskazivanja, a prema ovoj osnovi u finansijske izvještaje uključuju se svi primici i izdaci nastali u obračunskom razdoblju, uvećani za potraživanja koja nisu naplaćena u obračunskom razdoblju, ali se na to razdoblje odnose. Isto tako, u rashode mogu biti priznate obveze koje će biti isplaćene u idućem obračunskom razdoblju, ako se odnose na tekuće obračunsko razdoblje. Ova računovodstvena osnova mjeri novac i novčane obveze na način da se transakcije i poslovni događaji nastali tokom godine priznaju u toj godini, ako se очekuje da će rezultirati novčanim primicima i/ili izdacima određenog razdoblja nakon kraja godine. Primjena ove osnove omogućava preciznije periodično sučeljavanje prihoda i odnosnih rashoda.³⁸

Izbor o primjeni pojedine računovodstvene osnove za iskazivanje nastalih poslovnih događaja ovisi najprije o ciljevima finansijskog izvještavanja proračunskog korisnika. Pojedine računovodstvene osnove u različitoj mjeri udovoljavaju postavljenim ciljevima. Kao primaran cilj finansijskog izvještavanja proračunskog računovodstva navodi se potreba da informacije prezentirane u finansijskim izvještajima posluže kao glavni izvor informacija pri planiranju, izvršenju i nadzoru nad proračunom.

Finansijski izvještaji sastavljeni na različitim računovodstvenim osnovama iskazivanja transakcija i poslovnih događaja daju različite informacije o istim transakcijama. Elementi finansijskih izvještaja mogu biti definirani na različite načine, a to najviše ovisi od vrste izvještajne jedinice, ciljeva finansijskog izvještavanja i izabrane računovodstvene osnove. S obzirom na različite kriterije priznavanja i iskazivanja nastalih prihoda i rashoda po pojedinim metodama, i ukupni iznosi navedenih stavki razlikuju se po izvještajima ovisno o odabranoj metodi.

³⁸ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 138

Tabela 2. Elementi finansijskih izvještaja prema različitim računovodstvenim osnovama

Računovodstvena osnova	Fokus mjerena	Elementi finansijskih izvještaja
Obračunska osnova	-ekonomski resursi	-prihodi -rashodi -imovina -obveze -neto sredstva
Novčana osnova	-novčani saldo	-novčani primici -novčani izdaci -novčani saldo
Modificirana obračunska osnova	-ukupni finansijski resursi	-primici -rashodi -finansijska imovina -obveze -neto finansijski resursi
Modificirana novčana osnova	-tekući finansijski resursi	-novčani primici + potraživanja -novčani izdaci + tekuće obveze -saldo novca i novčanih ekvivalenta

Izvor: Izrada autorice prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 143

3.2. Poslovne knjige i knjigovodstvene isprave proračunskih korisnika

Proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.³⁹ Proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a u svom su knjigovodstvu obvezni osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.⁴⁰

Dvostavno ili dvojno knjigovodstvo karakteristično je po tome što koristi dvostrani konto i pritom se svaka poslovna promjena knjiži istodobno i u istom iznosu na najmanje dva računa iz računskog plana.⁴¹ Unos podataka o nastalim poslovnim događajima unose se u računovodstvene knjige na temelju uredne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

3.2.1. Knjigovodstvene isprave

Knjigovodstvena isprava definirana je kao vrsta pisane poslovne isprave kojom se potvrđuje nastanak poslovnih događaja u području imovine, izvora imovine, prihoda ili rashoda. Podaci o poslovnoj promjeni o kojoj knjigovodstvena isprava govori moraju biti dostatni za nedvojben, istinit i cjelovit upis u poslovne knjige.⁴² Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj, a uredna je kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, odnosno narav, vrijednost, i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.⁴³ Takoder, urednom knjigovodstvenom ispravom smatra se i isprava dobivena telekomunikacijskim putem pod uvjetom da odašiljatelj uredno odloži i čuva izvornu ispravu. Za obradu podataka proračuna mogu se rabiti podaci primljeni na odgovarajućem nositelju elektroničke obrade podataka, kao i fotokopija izvorne isprave pod uvjetom da su na njoj

³⁹ Članak 3. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) Dostupno na: <http://www.propisi.hr/print.php?id=313> 11.4.2021.

⁴⁰ Članak 4. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) Dostupno na: <http://www.propisi.hr/print.php?id=313> 11.4.2021.

⁴¹ fairnet.hr Knjige, evidencije i izveštaji za dvojno knjigovodstvo. Dostupno na: <https://fairnet.hr/knjige-evidencije-i-izvjestaji-za-dvojno-knjigovodstvo/> 19.3.2021.

⁴² Dremel, N. et al. (2004). Računovodstvo neprofitnih organizacija, RRIF, Zagreb str. 39

⁴³ Bičanić, N. et al. (2017). Poslovanje neprofitnih organizacija – računovodstvo, izvještavanje, oporezivanje, Sveučilišna tiskara, Zagreb, str. 66

navedeni mjesto čuvanja izvorne isprave, razlog uporabe fotokopije te potpis odgovorne osobe primatelja. Zakonski predstavnik proračuna ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje računovodstvenu promjenu.⁴⁴ Prije unosa podataka u knjigovodstvo potrebno je nad knjigovodstvenom ispravom provesti računsku kontrolu kojom se utvrđuje računska kontrola iskazanih iznosa, te formalnu kontrolu koja provjerava jesu li svi propisani prilozi dostavljeni i uredno potpisani od strane ovlaštenih i odgovornih osoba. Isprave koje dolaze od drugih fizičkih ili pravnih osoba moraju imati potpis i žig.

Knjigovodstvene isprave u sustavu dvojnog knjigovodstva moraju se dostaviti na knjiženje u roku koji osigurava pravovremeni unos poslovnih promjena u poslovne knjige, a rok za unos poslovnih promjena kalendarskog mjeseca je petnaest dana nakon isteka mjeseca u kojem su promjene nastale. Rokovi čuvanja knjigovodstvenih isprava ovise o vrsti isprave, pa se tako trajno čuvaju: obračunske isprave u vezi s plaćama ili analitička evidencija plaća, najmanje jedanaest godina čuvaju se isprave na temelju kojih su uneseni podaci u dnevnik i glavnu knjigu, a najmanje sedam godina čuvaju se isprave na temelju kojih su uneseni podaci u pomoćne knjige.⁴⁵

Najčešći primjeri knjigovodstvenih isprava jesu izvadci žiro računa, ugovori, blagajnička dokumentacija, ulazni i izlazni računi, uplatnice, isplatnice i sl.

3.2.2. Poslovne knjige

Poslovne knjige proračunskih korisnika, koje imaju važnost javnih isprava, otvaraju se početkom poslovne godine ili datumom osnivanja, a zaključuju na kraju poslovne godine. Početna stanja glavne knjige na početku poslovne godine moraju biti ista kao zaključna stanja na kraju prethodne poslovne godine. Rok za čuvanje poslovnih knjiga je najmanje 11 godina, dok za pomoćne poslovne knjige to razdoblje iznosi 7 godina. Poslovne knjige moraju se voditi uredno, što znači da se iz njih točno mogu utvrditi nastale financijske promjene, po kronološkom redu, u bruto iznosima.

⁴⁴ Jakir, I., Maletić, I., Proračunsko računovodstvo, Informator, Zagreb 2001., str. 13

⁴⁵ Članak 12. (2) Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) Dostupno na: <http://www.propisi.hr/print.php?id=313>
11.4.2021.

Poslovne knjige koje su prema Zakonu o proračunu obvezni voditi proračunski korisnici u sustavu dvojnog knjigovodstva jesu dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

1. Dnevnik – poslovna knjiga u koju se poslovne promjene unose slijedom njihova nastanka, nevezano za to uz koje su područje poslovanja vezane. Može se organizirati posebno za pojedine dijelove poslovanja, a može biti i jedinstven za sve poslovne promjene, a služi za kontrolu vremenskog redoslijeda knjiženja.
2. Glavna knjiga – predstavlja sustavnu knjigovodstvenu evidenciju svih poslovnih promjena nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.⁴⁶
3. Pomoćne knjige - jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.⁴⁷

Proračunski korisnici prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu moraju voditi obvezne pomoćne knjige:

- analitičkog knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine
- analitičkog knjigovodstva kratkotrajne nefinancijske imovine
- analitičkog knjigovodstva financijske imovine i obveza
- knjige (dnevnik) blagajni
- evidencije putnih naloga i korištenja službenih vozila
- evidencije danih i primljenih jamstava i garancija
- knjige izlaznih računa
- knjige ulaznih računa i
- ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.⁴⁸

Kao što je ranije navedeno, poslovne knjige otvaraju se početkom poslovanja ili početkom kalendarske godine na koju se odnose i vode se za proračunsku godinu, koja je jednaka kalendarskoj.⁴⁹ Ukoliko se otvaraju početkom poslovanja, tada početno stanje računa mora

⁴⁶ Bičanić N., Jakir Bajo I., Karačić M. – Proračunsko računovodstvo Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb 2017., str. 31

⁴⁷ Bičanić N., Jakir Bajo I., Karačić M. – Proračunsko računovodstvo Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb 2017., str. 31

⁴⁸ Bičanić N., Jakir Bajo I., Karačić M. – Proračunsko računovodstvo Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb 2017. str. 32

⁴⁹ Članak 8. (1) Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) Dostupno na: <http://www.propisi.hr/print.php?id=313>

biti u skladu s načelom procjenjivanja bilančanih pozicija. Ako se pak poslovne knjige otvaraju nastavno na prethodnu godinu, tada se početne bilančane pozicije trebaju preuzeti iz bilance prethodne godine.⁵⁰

4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PRORAČUNA I PRORAČUNSKIH KORISNIKA

Financijski izvještaji predstavljaju računovodstvene informacije prezentirane u određenom standardiziranom ili nestandardiziranom pisanom obliku. Vrsta i sadržaj financijskih izvještaja ovise o njihovoj namjeni, odnosno zahtjeva njihovih korisnika.

Financijske izvještaje proračunskih korisnika možemo podijeliti s obzirom na vrstu korisnika informacija kojima su namijenjeni, te stoga razlikujemo eksterne financijske izvještaje namijenjene vanjskim korisnicima kao što su sadašnji i potencijalni investitori, dobavljači, kupci, vlada i njene agencije, te javnost. Ovakvi su izvještaji u pravilu propisani ili standardizirani u smislu sadržaja sintetiziranih i sveobuhvatnih informacija. Drugi tip su interni financijski izvještaji, koji su uglavnom nestandardizirani i namijenjeni internim korisnicima poput uprave poduzeća, nadzornog odbora, menadžmenta itd. Informacije sadržane u financijskim izvještajima, ovisno o vrsti korisnika trebaju im pomoći pri procjeni izvora i vrsta prihoda, procjeni raspodjele i uporabe resursa, procjeni financijske efikasnosti uporabe državnih resursa, izboru optimalnih mogućnosti djelovanja i prioriteta, informiranju javnosti o kontroli, strukturi, stanju i drugim relevantnim pitanjima o imovini i sl.

Osnovni ciljevi financijskog izvještavanja jesu pružiti relevantne i pouzdane podatke o financijskom položaju, stanju, uspješnosti i novčanim tokovima subjekta koji će biti korisni širokom krugu korisnika u donošenju gospodarskih odluka.⁵¹

Financijske izvještaje proračunski korisnici sastavljaju za razdoblje u tijeku poslovne godine i za tekuću poslovnu godinu. Izvještaji se sastavljaju i predaju isključivo na razini pravne osobe s uključenim podacima o poslovanju njenih organizacijskih dijelova.⁵²

Financijski izvještaji sastavljaju se za:

11.4.2021.

⁵⁰ Članak 8. (3) Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu(NN br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) Dostupno na: <http://www.propisi.hr/print.php?id=313> 11.4.2021.

⁵¹ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 163

⁵² Bičanić, N. et al. (2017). Poslovanje neprofitnih organizacija – računovodstvo, izvještavanje, oporezivanje, Sveučilišna tiskara, Zagreb, str. 197

- proračunsku godinu: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza i Bilješke,
- razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima i Bilješke,
- razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. siječnja do 30. rujna: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima,
- mjeseca razdoblja: Izvještaj o obvezama.⁵³

Financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja proračunskih korisnika, a predaju ih Ministarstvu financija, odnosno drugoj instituciji koju Ministarstvo financija ovlasti za zaprimanje i obradu finansijskih izvještaja.⁵⁴

4.1. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

4.1.1. Bilanca

Bilanca ili izvještaj o finansijskom položaju, jedan je od temeljnih finansijskih izvještaja koji sistematizirano prikazuje stanje imovine, obaveza i vlasničke glavnice na određeni dan, tzv. datum bilance.⁵⁵ Ona prikazuje finansijski položaj poduzeća te služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja. Bilanca predstavlja dvostruki prikaz imovine: jedanput prema pojavnom obliku i drugi put prema podrijetlu, odnosno izvorima imovine. Strukturu bilance čine aktiva, tj. imovina te pasiva odnosno popis obveza. Ukupna imovina i potraživanja moraju biti jednak, odnosno uravnotežena s ukupnim obvezama i izvorima vlasništva.⁵⁶

Imovina prikazana u bilanci predstavlja sredstva koja imaju neku vrijednost i u vlasništvu su proračunskog korisnika.⁵⁷ Prema MRSJS 1 osnovne pozicije imovine čine tekuća odnosno kratkotrajna imovina te dugotrajna imovina.

Kratkotrajna imovina je imovina za koju se očekuje da će se pretvoriti u novac u razdoblju kraćem od godine dana ili koja će se utrošiti u jednom poslovnom ciklusu, a u nju se ubrajaju

⁵³ članak 7. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN br. 03/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18 i 126/19) Dostupno na: <http://www.propisi.hr/print.php?id=3204> 10.6.2021.

⁵⁴ članak 28. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN br. 121/14) Dostupno na <https://www.zakon.hr/z/746/Zakon-o-finansijskom-poslovanju-i-ra%C4%8Dunovodstvu-neprofitnih-organizacija> 29.3.2021.

⁵⁵ Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 169

⁵⁶ Jakir, I., Maletić, I., Proračunsko računovodstvo, Informator, Zagreb 2001., str. 158

⁵⁷ Jakir, I., Maletić, I., Proračunsko računovodstvo, Informator, Zagreb 2001., str. 158

novac i novčani ekvivalenti, potraživanja, zalihe, predujmovi, ulaganja i ostala kratkotrajna imovina.⁵⁸ Dugotrajna imovina jest imovina čiji je vijek trajanja duži od godine dan, odnosno neće se utrošiti u jednom poslovnom ciklusu. Međutim, obilježje dugotrajne imovine nije samo „trajnost“ u fizičkom smislu već i mogućnost njezina kontinuiranog korištenja tijekom dužeg vremenskog perioda.⁵⁹ U dugotrajnu imovinu proračunskih korisnika ubrajaju se potraživanja, infrastrukturna imovina, postrojenja i oprema, zemljište i zgrade, nematerijalna imovina i ostala dugotrajna imovina.⁶⁰

Pasivu bilance proračunskih korisnika čine stavke obveza i izvora vlasništva. Obveze i izvori vlasništva pokazuju izvore novčanih sredstava pomoću kojih je stvorena imovina pravne osobe.⁶¹ Obveze su također podijeljene na tekuće i dugoročne obveze, a ovaj finansijski izvještaj ima i još jednu poziciju na strani pasive, a to je neto imovina ili glavnica.⁶²

Slika 6. Obrazac bilance proračunskih korisnika BIL (VP 152) (prva i zadnja stranica)

BILANCA		Obrazac BIL VP 152									
na dan _____											
Obveznik: RKP: _____ MB: _____ OIB: _____											
Nativ: _____ Razdjeљ. 000											
Djelatnost: Djelatnost nije upisana											

Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima temeljni je finansijski izvještaj koji osigurava informacije o prihodima i rashodima, prikazuje prihode i primitke te izdatke i druga plaćanja, te se u njemu utvrđuje višak ili manjak prihoda ostvaren u fiskalnoj godini ili nekom drugom razdoblju fiskalne godine. U literaturi se naziva i Izvještajem o finansijskoj uspješnosti, Izvještaj o dobiti i gubitku ili Izvještaj o dohotku. Pritom se prihodi definiraju kao povećanje ekonomskih koristi u obliku povećanja imovine i smanjenja obveza, a rashodi predstavljaju smanjenje sredstava i povećanje obveza. Klasifikacija rashoda može se izvršiti po dva kriterija, a to su kriterij prirodne vrste rashoda ili funkcionalni kriterij koji prepoznaje funkciju ili namjenu potrošnje. Kada su rashodi iskazani prema jednoj klasifikaciji, treba ih dopuniti podacima o rashodima prema drugoj klasifikaciji i tu dopunu navesti u bilješkama.⁶³ U ovaj finansijski izvještaj podaci se unose iz glavne knjige, pod uvjetom njihove istovjetnosti. Proračunski korisnici koji ostvare i vlastite prihode uobičajeno je da ih iskazuju u skladu s odrednicama računovodstva proračuna uz odgovarajuće obrazloženje u bilješkama. Finansijski rezultat predstavlja razliku prihoda i rashoda, te može biti dobit ili gubitak.

Slika 7. Obrazac Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima PR-RAS (VP 151) (prva i posljednja strana)

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMICIMA I IZDACIMA						Obrazac PR-RAS VP 151		
						Kontrolni broj osnove		
						0,00		
						Iznosi u kunaštu, bez fisa		
Razdoblje:	Način iz rad. plana	Naziv stavke	AOP	Ostvarenje u izvještaju preh. godine	Ostvarenje u izvještaju iznos reduciranju tekuće godine	Indeks (6/4)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Prihodi i rashodi poslovanja								
6	PRIHOD: POSLOVNI (AOP 001+002+003+004+007+101+119+128+134)	001	0	0				
61	Prihodi na kont AOP-001 (AOP-001+002+003+004+007+101+119+128+134)	002	0	0				
611	Porez i prine na dobiti (AOP-004)	003	0	0				
6111	Porez i prine na dobiti od neiskorištenog rata	004						
6112	Porez i prine na dobiti od samostalnih pljemnosti	005						
6113	Porez i prine na dobiti od imovine i imovinskih prava	006						
6114	Porez i prine na dobiti od kapitala	007						
6115	Porez i prine na dobiti od godišnjeg prijataj	008						
6116	Porez i prine na dobiti učinjen u postupku razvoja za prethodne godine	009						
6117	Povrat poreza i prista za dobiti po godišnjem prijataj	010						
6118	Povrat poreza i prista za dobiti u kontekstu decentralizirane funkcije	011						
612	Porez i prine na kont AOP-004 (016 - 017)	012	0	0				
6121	Porez na dobit od posudbenika	013						
6122	Porez na dobit po cijeli na naknade za kontingenčne prava i za usluge	014						
6123	Porez na dobit po cijeli na karante, zadržave i ugovore u kont	015						
6124	Porez na dobit po godišnjem prijataj	016						
6125	Povrat poreza na dobit po godišnjem prijataj	017						
613	Porez na imovinu (AOP-016 do 023)	018	0	0				
6131	Stani porez na nekretnine imovine	019						
6132	Porez na nekretnine i carine	020						
6133	Porez na nekretnine i carine za međunarodne transakcije	021						
6134	Povećani porez na imovinu	022						
6135	Ostali stani porez na imovinu	023						
614	Porez na robu i uslugu (AOP-025 do 031)	024	0	0				
6141	Porez na dobiti vrijednosti	025						
6142	Porez na promet	026						
6143	Poseoni porez i trošarine	027						
6145	Porez na kontingenčne i izdodene aktivnosti	028						
6146	Ostali porez na robu i usluge	029						
U _____ danu _____ godine.						Dopravna osoba (propis)		
Osoba za kontekstiranje: _____								
Telefon za kontakt: _____								
Oglosjava osoba: _____								

Izvor: fina.hr. Dostupno na: <https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obrasci> 21.5.2021.

⁶³ Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 170

4.1.3. Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji

Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji sastavlja se za proračunsku godinu na obrascu RAS-funkcijski, a sadrži podatke:

- stupac 1 – broj računa iz funkcijске klasifikacije,
- stupac 2 - naziv računa,
- stupac 3 – AOP označka,
- stupac 4 – ostvareno u prethodnoj godini,
- stupac 5 – ostvareno u tekućoj godini i
- stupac 6 - indeks ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu.

Možemo reći da je temeljna kontrola podataka unesenih u Obrazac RAS-funkcijski sljedeća: zbroj rashoda po svakoj od funkcija (AOP 001 + 018 + 024 + 031 + 071 + 078 + 085 + 103 + 110 + 125) treba odgovarati iznosu na AOP 402 Ukupni rashodi u Obrascu: PR-RAS.⁶⁴

U ovom finansijskom izvještaju sadržani su podaci o rashodima proračunskog korisnika klasificirani prema funkciji kojoj su namijenjeni. Rashodi se klasificiraju na rashode za opće javne usluge, obranu, javni red i sigurnost, ekonomski poslove, zaštitu okoliša, zdravstvo, rekreaciju, kulturu i religiju, obrazovanje i socijalnu zaštitu.⁶⁵ Svaki proračunski korisnik u Izvještaju o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji navodi rashode nastale u njegovom poslovanju uz odgovarajuću označku AOP i navođenje podfunkcije u vezi s kojom su rashodi nastali.

Slika 8. Obrazac Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji RAS-funkcijski (VP 154) (prva i poslijednja strana)

⁶⁴ teb.hr Sastavljanje Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji 12.4.2021.

⁶⁵ teb.hr Sastavljanje Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji 12.4.2021.

Izvor: fina.hr. Dostupno na: [https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obrasci 10.6.2021](https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obrasci-10.6.2021).

4.1.4. Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza

Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza sastavlja se za proračunsku godinu na obrascu P-VRIO. U njemu su prikazane promjene u vrijednosti i promjene u obujmu imovine proračunskog korisnika i promjene u vrijednosti i promjene u obujmu njegovih obveza. Pod odgovarajućom AOP oznakom navodi se iznos povećanja ili iznos smanjenja u odnosu na prethodnu godinu.

Slika 9. Obrazac Izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza P-VRIO (VP 156)

Izvor: fina.hr. Dostupno na: <https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obrasci> 10.6.2021.

4.1.5. Izvještaj o obvezama

Izvještaj o obvezama sastavlja se za proračunsku godinu na obrascu OBVEZE, a početno stanje obveza prvog dana proračunske godine mora odgovarati stanju obveza na zadnji dan prethodne godine. Obrazac ovog izvještaja sadrži 4 stavke: broj računa iz računskog plana, naziv, AOP oznaku i iznos. Na poziciji AOP 001 Stanje obveza 1. siječnja (=AOP 038 iz izvještaja o obvezama za prethodnu godinu) upisuje se ukupni potražni saldo obveza na zadnji dan proračunske godine. Povećanje obveza u izvještajnom razdoblju (AOP 002) predstavlja zbroj potražne strane ukupnih obveza u izvještajnom razdoblju, što konkretno za izvještajno razdoblje. Pod međusobnim obvezama proračunskih korisnika (AOP 003) podrazumijevaju se obveze koje su nastale u međusobnom odnosu između korisnika u sustavu proračuna. Pozicija AOP 020 predstavlja Podmirene obveze u izvještajnom razdoblju, a AOP 038 Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja. Na navedenu poziciju upisuje se zbroj stanja ukupnih obveza na početku izvještajnog razdoblja (AOP 001) i povećanja ukupnih obveza u izvještajnom razdoblju (AOP 002) umanjen za podmirene obveze u izvještajnom razdoblju (AOP 020). Nedospjele obveze na kraju izvještajnog razdoblja su one obveze koje su nastale u tekućem i prethodnim razdobljima, a koje nisu dospjele u izvještajnom razdoblju.⁶⁶

⁶⁶ poslovni-edukator.hr Dostupno na: <https://www.poslovni-edukator.hr/index.php/izvjestaj-o-obvezama-za-razdoblje-1-6-16-ispravak-u-casopisu-broj-2-16> 10.6.2021.

Slika 10. Obrazac Izvještaja o obvezama Obveze (VP 159) (prva i posljednja strana)

Izvor: fina.hr. Dostupno na: <https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obrasci> 10.6.2021.

4.1.6. Bilješke uz finansijske izvještaje

Bilješke uz finansijske izvještaje sastavni su dio finansijskih izvještaja koji služe kao vrijedan izvor informacija i dodatnih podataka za razumijevanje finansijskih izvještaja. One trebaju pružiti informacije o osnovi za sastavljanje finansijskih izvještaja i računovodstvenim politikama koje se primjenjuju za značajnije transakcije i poslovne događaje i također pružiti dodatne informacije koje nisu prezentirane u finansijskim izvještajima a nužne su za fer prezentiranje. Bilješke trebaju biti prezentirane sustavno, a bitno je da se određenom oznakom poveže stavka u izvještaju s informacijom o istoj u bilješkama.⁶⁷

⁶⁷ prema Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka, str. 174.

4.2. RAČUNSKI PLAN PRORAČUNSKIH KORISNIKA

Kontni ili računski plan sistematizirani je popis šifri i konta koji omogućava lako i jednostavno snalaženje u poslovnim knjigama. On predstavlja sustavni raspored knjigovodstvenih razreda, skupina, osnovnih i analitičkih konta, razvrstanih prema broju, nazivu i sadržaju. Sukladno članku 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Tabela 3. Razredi računskog plana proračunskih korisnika

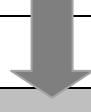
RAZRED	
Brojčana oznaka	Naziv razreda
0	Nefinansijska imovina
1	Finansijska imovina
2	Obveze
3	Rashodi poslovanja
4	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine
5	Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova
6	Prihodi poslovanja
7	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine
8	Primici od finansijske imovine i zaduživanja
9	Vlastiti izvori

Izvor: izrada autorice prema Bičanić N., Jakir Bajo I., Karačić M. – Proračunsko računovodstvo Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb 2017., str. 25

Važno je napomenuti kako postoje određene razlike računskih planova nevladinih neprofitnih organizacija i proračunskih korisnika. Računski plan neprofitnog računovodstva sadrži 7 razreda – redom, 0: Nefinancijska imovina, 1: Financijska imovina, 2: Obveze, 3: Prihodi, 4: Rashodi, 5: Vlastiti izvori, 6: Izvanbilančani zapisi. Od navedenih 7 razreda šest ih je bilančnih (0-5) i jedan izvanbilančni (6). Razredi odjeljci računskog plana neprofitnih organizacija navode se u Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, a računski plan proračunskih korisnika određen je člancima Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu. Usprkos razlikama, oba računska plana imaju i sličnosti, pa tako kao i kod računskog plana nevladinih neprofitnih organizacija i u ovom slučaju odjeljci računskog plana se mogu raščlanjivati na analitičke i podanalitičke račune. Raščlanjivanje odjeljaka u računskom planu obavlja se po dekadnom sustavu. S obzirom na to da se radi o zdravstvenoj ustanovi, do raščlanjivanja može doći kod nabavljenih medicinske opreme u razredu 4 kada se pobliže iskazuje što je točno od opreme nabavljeno i u kojem iznosu.

Tabela 4. Struktura računa u računskom planu proračunskog računovodstva na primjeru razreda 4

Razred	Skupina	Podskupina	Odjeljak	Opis
4				Rashodi za nabavu nefinancijske imovine
	42			Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine
		422		Postrojenja i oprema
			4224	Medicinska i laboratorijska oprema

Analitički Subanalitički	Opis
4224	Medicinska oprema
42240	Oprema za fizikalnu terapiju

Izvor: izrada autorice

Na kraju izvještajnog razdoblja rezultat se utvrđuje tako da se za ukupan iznos rashoda i izdataka odobravaju računi rasporeda rashoda i izdataka u skupinama 39, 49 i 59 i zadužuju odgovarajući računi rezultata poslovanja skupine 92. Za ukupnu svotu prihoda i primitaka zadužuju se računi rasporeda prihoda i primitaka u skupinama 69, 79 i 89 i odobravaju odgovarajući računi rezultata poslovanja u skupini 92. Ako je potražna strana na računima rezultata poslovanja skupine 92 veća od dugovne za utvrđenu razliku zadužuje se odgovarajući račun rezultata poslovanja i odobrava odgovarajući račun viška prihoda i primitaka u skupini 92. Ako je dugovna strana na računima rezultata poslovanja skupine 92 veća od potražne za utvrđenu razliku odobrava se odgovarajući račun rezultata poslovanja i zadužuje odgovarajući račun manjka prihoda i primitaka u skupini 92.

Na kraju godine svi računi u razredima 3, 4, 5, 6, 7 i 8 se zatvaraju.⁶⁸

⁶⁸ Članak 81 Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) Dostupno na <http://www.propisi.hr/print.php?id=313> 11.4.2021.

5. SPECIFIČNOSTI DJELATNOSTI I RAČUNOVODSTVA ZDRAVSTVENE USTANOVE NA PRIMJERU DOMA ZDRAVLJA KUTINA

5.1. Dom zdravlja Kutina kao proračunski korisnik

Dom zdravlja Kutina javna ustanova je koja obavlja zdravstvenu djelatnost. Radi se o pravnoj osobi čiji je osnivač Sisačko-moslavačka Županija, a prava i dužnosti osnivača obavlja predstavničko tijelo Županije.⁶⁹ Dom zdravlja Kutina započeo je sa obavljanjem djelatnosti kao samostalna ustanova 1.9.2007. godine, po Rješenju Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Do tada je Dom zdravlja Kutina postojao kao ispostava u sustavu Doma zdravlja Sisačko-moslavačke županije.⁷⁰

U okviru svoje djelatnosti navodi se kako Dom zdravlja Kutina obavlja pet osnovnih djelatnosti:

1. djelatnosti ugovorene sa HZZO na razini primarne zdravstvene zaštite, koje uključuju 17 timova opće medicine, 2 tima zdravstvene zaštite predškolske djece, zdravstvenu zaštitu žena, po 11 timova zaduženih za dentalnu zdravstvenu zaštitu i patronažu te koordinatora za palijativnu skrb i mobilni palijativni tim.
2. djelatnosti ugovorene sa HZZO na razini specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Ova zdravstvena zaštita uključuje radiološku djelatnost, djelatnost fizikalne medicine te neurološku i psihijatrijsku ambulantu.
3. djelatnost iz djelokruga medicine rada – dijelom temeljem ugovora sa HZZO, a dijelom pružanjem usluga na tržištu. Medicina rada djeluje s jednim timom.
4. ljekarnička djelatnost – od 2020. godine u ljekarni u Lipovljanim
5. poslovi u okviru povećanog zdravstvenog standarda.⁷¹

Vizija ove zdravstvene ustanove jest da Dom zdravlja Kutina bude vodeća institucija primarne zdravstvene zaštite na području Gradova Kutina, Novska i Popovača te Općina Velika Ludina, Lipovljani i Jasenovac. Kao osnovni ciljevi ističu se osiguranje kontinuiranog obavljanja djelatnosti te postizanje da sva zdravstvena zaštita bude dostupna stanovnicima na području koje pokriva Dom zdravlja Kutina, osiguranje uvjeta za rad novih djelatnosti, trajna edukacija zaposlenih zbog novih metoda rada, usavršavanje zdravstvenih radnika te

⁶⁹ dz-kutina.hr Dostupno na: <https://dz-kutina.hr/Kontakt/Dom-zdravlja-Kutina/O-nama> 9.4.2021.

⁷⁰ Bilješke uz finansijske izvještaje Doma zdravlja Kutina za razdoblje 1.1.2020.-31.12.2020. str. 1 Dostupno na: <https://dz-kutina.hr/Dokumenti/Financijska-izvje%C5%A1ta%C4%87a> 11.4.2021.

⁷¹ Bilješke uz finansijske izvještaje Doma zdravlja Kutina za razdoblje 1.1.2020.-31.12.2020. str. 1 Dostupno na: <https://dz-kutina.hr/Dokumenti/Financijska-izvje%C5%A1ta%C4%87a> 11.4.2021.

organiziranje i provođenje preventivnih aktivnosti usmjerenih na očuvanje i unapređenje zdravlja te aktivnosti u Centru za majku i dijete.⁷²

Tijela Doma zdravlja Kutina sukladno Statutu iz 2019. godine čine upravno vijeće, ravnatelj, stručno vijeće, etičko povjerenstvo, stručni kolegij, povjerenstvo za lijekove i povjerenstvo za kvalitetu.

Slika 11. Zgrada Doma zdravlja Kutina

Izvor: dz-kutina.hr Dostupno na: <https://dz-kutina.hr/> 12.4.2021.

Dom zdravlja Kutina korisnik je državnog proračuna, kao i proračuna lokalne i područne samouprave. Uveden je u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika pod brojem 43206, na razni 31 – proračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji obavlja poslove u sklopu funkcija koje se decentraliziraju.⁷³ Kao takva, ova zdravstvena ustanova nije obveznik poreza na dobit.

Glavni izvori financiranja Doma zdravlja Kutina su upravo državni proračun i proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Dio sredstava financira se iz vlastitih izvora, točnije, zarade ostvarene pružanjem usluga medicine rada kao što su liječnički pregledi za vozače, pregledi koji se zahtijevaju pri zapošljavanju, pregledi potrebni za nošenje oružja, sistematski pregledi i sl. U vlastite izvore ubraja se i zarada ostvarena prodajom proizvoda u ljekarni na lokaciji Lipovljani.

⁷² Izjava o viziji, misiji i ključnim poslovnim ciljevima Doma zdravlja Kutina

⁷³ Izvještaji proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika za razdoblje: 1.siječanj 2013.- 30.rujan 2013.

5.2. Obilježja računovodstva Doma zdravlja Kutina

Ustroj službe za ekonomsko-financijske poslove u Domu zdravlja čine:

1. voditelj službe za ekonomsko-financijske poslove
2. viši stručni referent (glavni knjigovođa ustanove)
3. stručni računovodstveni referenti.

Za računovodstvene poslove zaduženo je ukupno pet osoba koje su hijerarhijski različito raspoređeni. Voditelj, točnije voditeljica službe za ekonomsko-financijske poslove organizira rad i rukovodi službom i vrši nazor nad radom referenta u Ispostavi, vlastoručno potpisuje knjigovodstvene dokumente spremne za knjiženje, utvrđuje i predlaže financijske podatke važne za kreiranje financijske politike ustanove i sudjeluje u pripremi poslovnih odluka, organizira rad financijske operative, odgovara za točnost podataka završnih računa i obavlja i druge poslove u okviru stručne sposobljenosti, po nalogu ravnatelja. Viša stručna referentica samostalno vodi glavnu knjigu, otvara poslovne knjige za tekuću godinu i iste zaključava krajem poslovne godine, usklađuje poreznu evidenciju sa točnim knjigovodstvenim stanjem, prati uplate i isplate sa žiro računa, sudjeluje u izradi financijskih planova, analiza i financijskih izvještaja te obavlja ostale poslove po nalogu ravnatelja, pomoćnika ravnatelja, glavne sestre i voditelja službe, u skladu s opisom radnog mjesta u Sistematizaciji poslova. Stručni računovodstveni referenti Doma zdravlja Kutina su tri osobe koje su zadužene za poslove prikupljanja, kontrole i izrade propisane izvještajne, medicinske i financijske dokumentacije u okviru djelatnosti koja se obavlja u pojedinoj ispostavi, obavljanja kontakata sa strankama-korisnicima usluga, distribucije dokumenata prispjelih iz Uprave i obavljan je ostalih poslova prema nalogu ravnatelja, pomoćnika ravnatelja, voditelja službe i voditelja ispostave, kojima odgovaraju za svoj rad.⁷⁴

Računovodstveni sustav Doma zdravlja Kutina proračunski je računovodstveni sustav i kao takav temelji se na modificiranim načelu nastanka događaja.

⁷⁴ Prilog br.1 Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta Doma zdravlja Kutina – Sistematizacija poslova, odnosno radnih mjeseta i položaja prema organizacijskim jedinicama, mjestu rada, te uvjetima za sklanjanje ugovora o radu i brojem izvršitelja na pojedinim radnim mjestima

5.3. Poslovne knjige

Poslovne knjige koje se vode su:

1. dnevnik – knjiga u koju se poslovne promjene unose slijedom vremenskog nastanka
2. glavna knjiga – sustavna knjigovodstvena evidencija nastalih poslovnih promjena i transakcija. Početna stanja glavne knjige na početku proračunske godine moraju biti ista kao zaključna stanja na kraju prethodne.⁷⁵
3. pomoćne knjige:
 - knjiga blagajne
 - analitička evidencija dobavljača i kupaca
 - analitička evidencija dugotrajne imovine
 - knjiga ulaznih računa
 - knjiga izlaznih računa i
 - evidencija putnih nalogi i korištenja službenih vozila

Navedene se knjige vode za proračunsku godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini. Pri vodenju poslovnih knjiga važno je da se uvijek poštuju pravila knjigovodstvene struke: urednost, preglednost i ažuriranost. Poslovne knjige vode se u skladu s utvrđenim računovodstvenim politikama, na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava kao dokaza da su poslovne promjene uistinu nastale.

Poslovne knjige zaključuju se na kraju proračunske godine i čuvaju se: dnevnik i glavna knjiga – najmanje jedanaest godina, te pomoćne knjige – najmanje sedam godina. Rok čuvanja poslovnih knjiga počinje teći zadnjeg dana proračunske godine na koju se odnose. Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga se mora nakon zaključivanja na kraju proračunske godine potpisati elektroničkim potpisom, zaštititi na način da nije moguća izmjena njezinih dijelova ili listova i da se može u svakom trenutku otisnuti na papir. U suprotnom se glavna knjiga ispisuje i uvezuje u roku od 120 dana od isteka proračunske godine na koju se odnosi, a osoba ovlaštena za zastupanje proračuna i proračunskog korisnika mora je potpisati.⁷⁶

⁷⁵ Bičanić N., Jakir Bajo I., Karačić M. – Proračunsko računovodstvo Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb 2017. str. 31

⁷⁶ Članak 9 Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) Dostupno na <http://www.propisi.hr/print.php?id=313>
11.4.2021.

5.4. Financijski izvještaji

Kao proračunski korisnik, Dom zdravlja Kutina sastavlja godišnje, polugodišnje i kvartalne izvještaje. U godišnje financijske izvještaje ubrajaju se:

- bilanca
- izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima
- izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji
- izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza
- izvještaj o obvezama, te
- bilješke uz financijske izvještaje.

Polugodišnje se sastavljaju:

- izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima i
- izvještaj o obvezama

Kvartalno:

- izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima.

Izvještavanje doma zdravlja Kutina je izvještavanje za decentraliziranu funkciju zdravstva pa se navedeni izvještaji dostavljaju i državnoj razini i lokalnoj razini.

5.4.1. Bilanca

Izvještaj o financijskom položaju ili bilanca Doma zdravlja Kutina sastavlja se za proračunsku godinu. Bilanca prikazuje stanje imovine, obveza i vlastitih izvora na određen dan, navodi se stanje istih stavki na početku i na kraju godine, a svaka se promjena navodi pod AOP oznakom i ističe se iznos povećanja ili smanjenja u odnosu na prethodno obračunsko razdoblje. Ukoliko se iznos značajnije promijenio, pod istom AOP oznakom se detaljnije u Bilješkama uz financijske izvještaje objašnjavaju se razlozi promjena. Bilanca Doma zdravlja Kutina na dan 31.12.2020. pokazuje da se ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora smanjila u odnosu na prethodnu godinu za 716.472,00 kn. Došlo je do smanjenja potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, a kako je objašnjeno u bilješkama uz bilancu, značajno smanjenje u iznosu potraživanja u odnosu na prethodnu godinu posljedica je otpisa nenaplativih potraživanja po provedenoj inventuri sa danom

31.12.2020. godine. Potraživanja u ukupnom iznosu od 950.834,34 kn su otpisana temeljem Odluke o otpisu nenaplativih potraživanja.⁷⁷

Slika 12. Bilanca Doma zdravlja Kutina na dan 31.12.2020. (prva i posljednja strana)

BILANCA		Obrascac: BIL Vr 1/2	
		na dan 31. prosinac 2020.	
Oznaka:		100-000-111-01	
Maketa	Naziv	Opis	
1	Načinjan (ACP 022-040)	001	26.240.000 26.240.000
2	Načinjan (ACP 022-027-028-029-030-031-032)	002	21.191.138 21.191.138
3	Načinjan (ACP 022-028)	003	1.000.000 1.000.000
4	Načinjan - pravna ligačka	004	220.000 220.000
5		005	1.000.000 1.000.000
6	Ugovara vrijednost razvojne/izgradnje imovine	006	
7	Pozivnica dugujuća imovina (ACP 022-014-023-028-040)	007	21.200.000 21.200.000
8	Pozivnica dugujuća imovina (ACP 022-014-023-028-040)	008	19.400.000 19.400.000
9	Stanarski objekti	009	1.800.012 1.800.012
10	Stanarski objekti	010	1.800.012 1.800.012
11	Cela, depozita i ostali promjuni objekti	011	420.072 420.072
12		012	1.000.000 1.000.000
13	Ugovara vrijednost građevinskih objekata	013	26.240.000 26.240.000
14	Pozivnica i upravna (ACP 022-023)	014	1.000.000 1.000.000
15	Konstrukcijska oprema	015	120.000 120.000
16	Transportna oprema	016	1.000.000 1.000.000
17	Medicinska i laboratorijska oprema	017	1.000.000 1.000.000
18	Instrumenti, utređaji i oprema	018	400.000 400.000
19	Uređaji, oprema i oprema za ostale namjene	019	60.000 60.000
20		020	60.000 60.000
21	Ugovara vrijednost postrojenja i opreme	021	8.000.000 8.000.000
22	Pozivnica smrdava (ACP 022-029-029)	023	201.200 201.200
23	Pozivnica smrdava (ACP 022-029-029)	024	2.000.000 2.000.000
24	Pozivnica smrdava i željeznički promet	025	
25	Pozivnica smrdava i željeznički promet	026	
26	Pozivnica smrdava i željeznički promet	027	1.000.000 1.000.000
27	Ugovara vrijednost prijevozničkih sredstava i vozila (ACP 021 do 034 - 035)	028	0 0
28	Vozila	029	
29	Ugovara vrijednost u posebnoj, masinskoj ili mitskoj	031	
30	Autocamion - prevozni prirodnih dejstvija	033	
31	Cela, neizdajiva sredstva i vlasništvo drugih osoba (članak 116 i 117) ostalo u vlasništvu	034	
32	Neizdajivi novac i rezervni fond (ACP 027-038-039)	035	0 0
33	Cena obnovke	040	
34	Ugovara vrijednost razvojne/izgradnje imovine	041	
35	Načinjan (ACP 022-028)	042	100.000 100.000
36	Načinjan (ACP 022-027-028-029-030-031-032)	043	11.179.750 11.179.750
37	Načinjan (ACP 022-028)	044	11.179.750 11.179.750
38	Ugovara vrijednost razvojne/izgradnje imovine	045	
39	Načinjan (ACP 022-027-028-029-030-031-032)	046	100.000 100.000
40	Načinjan (ACP 022-028)	047	11.179.750 11.179.750
41	Cena obnovke	048	
42		049	100.000 100.000
43	Ugovara vrijednost ulaganja	050	100.000 100.000
44	Ugovara vrijednost ulaganja	051	100.000 100.000
45	Pozivnica i upravna (ACP 022 do 037)	052	0 0
46	Pozivnica i upravna (ACP 022 do 037)	053	
47		054	
48		055	
49		056	
50		057	
51		058	
52		059	
53		060	
54		061	
55		062	
56		063	
57		064	
58		065	
59		066	
60		067	
61		068	
62		069	
63		070	
64		071	
65		072	
66		073	
67		074	
68		075	
69		076	
70		077	
71		078	
72		079	
73		080	
74		081	
75		082	
76		083	
77		084	
78		085	
79		086	
80		087	
81		088	
82		089	
83		090	
84		091	
85		092	
86		093	
87		094	
88		095	
89		096	
90		097	
91		098	
92		099	
93		100	
94		101	
95		102	
96		103	
97		104	
98		105	
99		106	
100		107	
101		108	
102		109	
103		110	
104		111	
105		112	
106		113	
107		114	
108		115	
109		116	
110		117	
111		118	
112		119	
113		120	
114		121	
115		122	
116		123	
117		124	
118		125	
119		126	
120		127	
121		128	
122		129	
123		130	
124		131	
125		132	
126		133	
127		134	
128		135	
129		136	
130		137	
131		138	
132		139	
133		140	
134		141	
135		142	
136		143	
137		144	
138		145	
139		146	
140		147	
141		148	
142		149	
143		150	
144		151	
145		152	
146		153	
147		154	
148		155	
149		156	
150		157	
151		158	
152		159	
153		160	
154		161	
155		162	
156		163	
157		164	
158		165	
159		166	
160		167	
161		168	
162		169	
163		170	
164		171	
165		172	
166		173	
167		174	
168		175	
169		176	
170		177	
171		178	
172		179	
173		180	
174		181	
175		182	
176		183	
177		184	
178		185	
179		186	
180		187	
181		188	
182		189	
183		190	
184		191	
185		192	
186		193	
187		194	
188		195	
189		196	
190		197	
191		198	
192		199	
193		200	
194		201	
195		202	
196		203	
197		204	
198		205	
199		206	
200		207	
201		208	
202		209	
203		210	
204		211	
205		212	
206		213	
207		214	
208		215	
209		216	
210		217	
211		218	
212		219	
213		220	
214		221	
215		222	
216		223	
217		224	
218		225	
219		226	
220		227	
221		228	
222		229	
223		230	
224		231	
225		232	
226		233	
227		234	
228		235	
229		236	
230		237	
231		238	
232		239	
233		240	
234		241	
235		242	
236		243	
237		244	
238		245	
239		246	
240		247	
241		248	
242		249	
243		250	
244		251	
245		252	
246		253	
247		254	
248		255	
249		256	
250		257	
251		258	
252		259	
253		260	
254		261	
255		262	
256		263	
257		264	
258		265	
259		266	
260		267	
261		268	
262		269	
263		270	
264		271	
265		272	
266		273	
267		274	
268		275	
269		276	
270		277	
271		278	
272		279	
273		280	
274		281	
275		282	
276		283	
277		284	
278		285	
279		286	
280		287	
281		288	
282		289	
283		290	
284		291	
285		292	
286		293	
287		294	
288		295	
289		296	
290		297	
291		298	
292		299	
293		300	
294		301	
295		302	
296		303	
297		304	
298		305	
299		306	
300		307	
301		308	
302		309	
303		310	
304		311	
305		312	
306		313	
307		314	
308		315	
309		316	
310		317	
311		318	
312		319	
313		320	
314		321	
315		322	
316		323	
317		324	
318		325	
319		326	
320		327	
321		328	
322		329	
323		330	
324		331	
325		332	
326		333	
327		334	

proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 21.165.141,00kn. Prihodi i rashodi poslovanja bili su u obračunskom razdoblju 2020.godine veći u odnosu na prethodnu godinu, ali su prihodi od prodaje nefinancijske imovine bili 3 puta manji u odnosu na 2019.

Slika 13. Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima Doma zdravlja Kutina za 2020. godinu, stranica 1 od 16

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMICIMA I IZDACIMA						Obrazac PR-RAS VP 151
za razdoblje 1. siječanj 2020. do 31. prosinac 2020.						
Olovnik:	RKP-43206	Naziv: DOM ZDRAVLJA KUTINA				390.866.678,05
Razina:	31, Razredj.: 000	Djelatnost:	8622 Djelatnosti specijalističke medicinske prakse			Kontrolni broj obrazca
Razinu iz rac. plana	Naziv stavke	AOP	Ostvareno u izvježnjajućem razdoblju preth. godine	Ostvareno u izvježnjajućem razdoblju tekuće godine	Indeks (5/4)	Iznos u knivarima, desni stupac
1	2	3	4	5	6	
Prihodi i rashodi poslovanja						
6	PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+74+105+130+136)	001	22.454.543	25.778.569	114,6	
61	Prihodi od poreza (AOP 003+012+018+024+032+035)	002	0	0	.	
611	Porez i prizet na dohodak (AOP 004 do 009 - 010 - 011)	003	0	0	.	
6111	Porez i prizet na dohodak od nesamostalnog rada	004			.	
6112	Porez i prizet na dohodak od ostale djelatnosti	005			.	
6113	Porez i prizet na dohodak od imovine i imovinskih prava	006			.	
6114	Porez i prizet na dohodak od kapitala	007			.	
6115	Porez i prizet na dohodak po godišnjem prijavi	008			.	
6116	Povrat poreza i prizeta na dohodak za prethodne godine	009			.	
6117	Povrat poreza i prizeta na dohodak po godišnjoj prijavi	010			.	
6119	Povrat vred. delovnognog poreza na dohodak za decentralizirane funkcije	011			.	
612	Porez na dobit (AOP 013 do 016 - 017)	012	0	0	.	
6121	Porez na dobit	013			.	
6122	Porez na dobit po dobitku na naknade za korištenje prava i za usluge	014			.	
6123	Porez na dobit po dobitku na kamate, dividende i uplate u dobit	015			.	
6124	Porez na dobit po godišnjoj prijavi	016			.	
6125	Povrat poreza na dobit po godišnjoj prijavi	017			.	
6126	Porez na imovinu (AOP 019 do 023)	018	0	0	.	
6131	Stalni porezi na neiskorištenu imovinu	019			.	
6132	Porez na nasledstvo i darove	020			.	
6133	Porez na kapitalne i finansijske transakcije	021			.	
6134	Povratne poreze na imovinu	022			.	
6135	Ostale stacionarne poreze na imovinu	023			.	
6136	Porez na robu i usluge (AOP 025 do 031)	024	0	0	.	
6141	Porez na dodanu vrijednost	025			.	
6142	Porez na dobit	026			.	
6143	Povratne poreze i tržarine	027			.	
6145	Porez na konfiskaciju dobara ili izvođenje aktivnosti	028			.	
6146	Ostali porezi na robu i usluge	029			.	
6147	Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	030			.	
6148	Porez za dobitke od igara na sreću	031			.	
615	Porez na nekulturnu trgovinu i transakcije (AOP 033+034)	032	0	0	.	
6151	Carne i carničke pritožbe	033			.	
6152	Ostali porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	034			.	
616	Ostali prihodi od poreza (AOP 036 do 038)	035	0	0	.	
6161	Ostali prihodi od poreza koje plaćaju fizičke osobe	036			.	
6162	Ostali prihodi od poreza koje plaćaju pravne osobe	037			.	
6163	Ostali neraspoređeni prihodi od poreza	038			.	
62	Doprinosi (AOP 040+043+044)	039	0	0	.	
621	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje (AOP 041+042)	040	0	0	.	
6211	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	041			.	
6212	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu	042			.	
622	Doprinosi za mirnovinsko osiguranje	043			.	
623	Doprinosi za zapošljavanje	044			.	
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	045	304.486	348.174	114,4	

Izvor: dz-kutina.hr Dostupno na: <https://dz-kutina.hr/Dokumenti/Financijska-izvje%C5%A1A%C1%C4%87a> 11.4.2021.

5.4.3. Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji

Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji sastavlja se za proračunska godinu na obrascu RAS-funkcijski.

Pritom funkcijska klasifikacija AOP 085 obuhvaća rashode za funkciju 07 – Zdravstvo, koji se klasificiraju na: 071 medicinski proizvodi, pribor i oprema - podfunkcija koja uključuje lijekove, proteze i ostale medicinske proizvode, uređaje i opremu, 072 podfunkcija je službe za vanjske pacijente koja obuhvaća rashode za medicinske, stomatološke i prateće medicinske usluge koje se pružaju pacijentima kod kuće, 073 su bolničke službe, točnije smještaj pacijenata u bolnici i dnevnu njegu, funkcija 074 označava službe javnog zdravstva te obuhvaća pružanje usluga javnog zdravstva kao npr. rashodi zavoda za transfuziju krvi,

rashodi otkrivanja bolesti, prevencije (cijepljenja, imunizacije) i prikupljanja epidemioloških podataka, 075 je funkcija za istraživanje i razvoj zdravstva te 076 poslovi i usluge zdravstva koji nisu drugdje svrstani kao npr. rashodi uspostavljanja i praćenja provođenja strategije zdravstva.

U navedenom finansijskom izvještaju Doma zdravlja Kutina nekad se navodi i stavka za AOP 110, koji obuhvaća rashode za funkciju 09 – Obrazovanje, točnije podfunkciju 094 Visoka naobrazba npr. poslijediplomske studije za liječnike koji su na specijalizaciji te im je poslijediplomski studij obvezni dio specijalističkog usavršavanja te podfunkciju 095 koja označava obrazovanje koje se ne može definirati po stupnju obuhvaća obrazovne programe uglavnom za odrasle za koje nije potrebna prethodna obuka, što uključuje seminare i dodatna stručna usavršavanja zaposlenika, edukacije radi produženja licence za zdravstvene radnike.

U 2020. godini najveći iznos rashoda ostvaren je na AOP 091 – Službe za vanjske pacijente, u iznosu od 23.140.098,00kn (gotovo 300.000 kn veće nego godine ranije) i to u najvećem iznosu za opće i specijalističke medicinske usluge. Ukupan kontrolni zbroj na kraju ovog finansijskog izvještaja iznosio je 26.147.947.

Slika 14. Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji za 2020. godinu Doma zdravlja Kutina (prva i posljednja strana)

IZVJEŠTAJ O RASHODIMA PREMA FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI za razdoblje 1. siječanj 2020. do 31. prosinac 2020.						
Obavent: DZK-42005 Naziv: DOM ZDRAVLJA KUTINA Razina: 31, Razred: 400 Djelatnost: 8122 Objektos specijalističke medicinske prakse						
Obrasci RAS-funkcija VP-114						
29.01.42005.05 Kontrolni zbroj stanica						
Broj. osn. funk. klas.	Opis stavka	AOP	Ostvareno u prethodnoj godini	Ostvareno u tekucoj godini	Indeks (S4)	
1	2	3	4	5	6	
01	Opre javne usluge (AOP 011+014+019+13 do 017)	001	0	0	0	
011	Izvršna i zakonskodana tjelesna, finansijske i fiskalni poslovni, vanjski poslovni (AOP 003 do 005)	002	0	0	0	
0111	Izvršna i zakonskodana tjelesa	003				
0112	Finansijski i fiskalni poslovni	004				
0113	Vanjski poslovni	005				
012	Inozemna ekonomiska pomoc (AOP 007 do 008)	006				
0121	Ekonomska pomoc zemljama u razvoju i zemljama u transiciji	007				
0122	Ekonomska pomoc usmjerena preko međunarodnih agencija	008				
013	Opre javne usluge (AOP 010 do 012)	009	0	0	0	
0131	Opre ustanova za javne usluge	010				
0132	Sveukupno plananje i statističke usluge	011				
0133	Ostale opće usluge	012				
015	Osnovna istraživačka	013				
016	Istraživačka i razvojna. Opre javne usluge	014				
0165	Opre javne usluge koje nisu drugdje stvarane	015				
017	Transakcije vezane za javni dug	016				
018	Prijenos općeg karaktera između različitih državnih razina	017				
020	Ostvareno u (019 do 022)	018	0	0	0	
021	Vojna obrana	019				
022	Civilna obrana	020				
023	Inozemna vojna pomoc	021				
024	Inozemna civilna pomoć	022				
025	Razdvajanje na državne usluge	023				
026	Razdvajanje na državne usluge koje nisu drugdje stvarane	024				
031	Javni red i sigurnost (AOP 025 do 030)	025				
032	Usluge policijske	026				
033	Usluge proporcionalne zastite	027				
034	Budućnost	028				
035	Istraživanje i razvoj. Javni red i sigurnost	029				
036	Rashodi za javni red i sigurnost (AOP 026 do 029)	030				
040	Ekonomski i finansijski poslovni (AOP 030 do 034)	031	0	0	0	
041	Opre ekonomski i finansijski poslovni vezani uz rad (AOP 033 do 034)	032				
0412	Opre poslovni vezani uz rad	033				
042	Potpovrtna, sumarsko, mbarstvo i lov (AOP 036 do 038)	034				
0421	Potpovrtna	035				
0422	Sumarsko	036				
0423	Ribarstvo i lov	037				
043	Gorivo i energija (AOP 040 do 045)	038	0	0	0	

Izvor: dz-kutina.hr Dostupno na: <https://dz-kutina.hr/Dokumenti/Financijska-izvje%C5%85a%20A1%C4%87a> 10.6.2021.

5.4.4. Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza

Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza također je jedan od godišnjih finansijskih izvještaja proračunskih korisnika, dakle, i zdravstvenih ustanova. U tom se izvještaju prikazuju promjene nastale u proteklih godinu dana na dugotrajnoj proizvedenoj i neproizvedenoj imovini, nefinansijskoj i finansijskoj imovini, novcu u banci, vrijednosnim papirima, potraživanjima i obvezama.

Ovaj finansijski izvještaj za razdoblje od 1.1.- 31.12.2020. godine ukazao je na smanjenje od 449,00 kn u vrijednosti i obujmu imovine, konkretno na smanjenje proizvedene dugotrajne imovine u odnosu na prethodnu godinu.

Slika 15. Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza Doma zdravlja Kutina za 2020. godinu uz pripadajuće objašnjenje za odstupanje uz oznaku AOP 021 u Bilješkama

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U VRIJEDNOSTI I OBUJMU IMOVINE I OBVEZA		Obrazac P-VRIO (VP 154)		
za razdoblje 1. siječanj 2020. do 31. prosinac 2020.		152.00 Kreditni broj izvještaja		
Dokument:	RHP: 62200			
Naziv:	Dom ZDRAVLJA KUTINA			
Raspis:	31. Raspis: 003			
Djelatnost:	0022 Djelatnosti specijalističke medicinske praksa			
Redni broj redoslijeda	NASLOV	AOP	Stavak posavjetujući	
1		4	5	
#1511	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (AOP 021-016)	001	4	449
#15111	Promjene u vrijednosti (ne)investicijske imovine (AOP 021-016)	002	4	449
	Promjene u vrijednosti (ne)investicijske finansijske imovine (AOP 021 do 036)	003	4	449
	Neproizvedena dugotrajna imovina	004		
	Dugotrajna nefinansijska imovina	005		
	Premjeri materijal i ostalo potražljene vrijednosti	006		
	Giro inventar	007		
	Dugotrajna finansijska imovina u prijenos	008		
	Promjene u vrijednosti (ne)investicijske imovine (AOP 021 do 036)	010	4	449
	Novac u banci i blagajni	011		
	Doprasti, penzijeve poslove i potražljavanje od zapostavljenih te za vila plaćene poslove i ostalo	012		
	Doprasti, penzijeve poslove i potražljavanje	013		
	Vrijednosti papira	014		
	Dionice i udjeli u glosima	015		
	Potražljavanje za prihode i plaćanja	016		
	Potražljavanje za plaćanje i primanje imovine	017		
#1512	Promjene u objemu imovine (AOP 018-026)	018	4	449
	Promjene u objemu nefinansijske imovine (AOP 021 do 026)	019	4	449
	Neproizvedena dugotrajna imovina	020		
	Dugotrajna nefinansijska imovina	021		
	Premjeri materijal i ostalo potražljene vrijednosti	022		
	Giro inventar	023		
	Dugotrajna finansijska imovina u prijenos	024		
	Promjene u objemu finansijske imovine (AOP 027 do 033)	026	4	449
	Novac u banci i blagajni	027		
	Doprasti, penzijeve poslove i potražljavanje od zapostavljenih te za vila plaćene poslove i ostalo	028		
	Potražljavanje za plaću naprave	029		
	Vrijednosti papira	030		
	Dionice i udjeli u glosima	031		
	Potražljavanje za plaćanje i primanje	032		
	Potražljavanje od prodaje nefinansijske imovine	033		
#1513	Promjene u vrijednosti (ne)investicijske imovine (AOP 035-040)	034	4	449
#1521	Promjene u vrijednosti (ne)investicijske obvezica (AOP 036 do 038)	035	4	449
	Obvezice za novac	036		
	Obvezice za novac nefinansijske imovine	037		
	Obvezice za vrijednost papira	038		
	Obvezice za kredite i zapovje	039		
#1522	Promjene u vrijednosti (ne)investicijske obvezice (AOP 041 do 046)	040	4	449
	Obvezice za novac poštovanje	041		
	Obvezice za novac nefinansijske imovine	042		
	Obvezice za vrijednost papira	043		
	Obvezice za kredite i zapovje	044		

U _____ Date: _____ Odgovorna osoba (potpis)

Odsjek za kontroliranje: Marela Marić
Telefon za kontakt: 046 620 177
Odgovorna osoba: Svetja Habek dipl.iur.

Bilješke uz Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza (Obrazac P-VRIO)

Bilješka br. 1

AOP 021 Proizvedena dugotrajna imovina

Iznos od 449 kn odnosi se na sadašnju vrijednost imovine rashodovane i isknjižene temeljem Odluke po inventuri.

Kutina, 29.01.2021.

Izradila:

Marela Marić dipl.oec.

Ravnateljica:

Sanja Habek dipl.iur.univ.spec.iur.

Izvor: dz-kutina.hr Dostupno na: <https://dz-kutina.hr/Dokumenti/Financijska-izvje%C5%A1A%C4%87a> 12.4.2021.

5.4.5. Izvještaj obvezama

Izvještaj o obvezama sastavlja se za proračunsku godinu na obrascu OBVEZE. Obrazac ovog izvještaja sadrži 4 stavke: broj računa iz računskog plana, naziv, AOP oznaku i iznos.

Ovdje se navode sve obveze nastale u tijeku obračunskog razdoblja, počevši od iznosa obveza na kraju prethode godine (stanja na dan 1.siječnja) do stanja nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja i iznos u kojem su nastale. Za razdoblje 1.1. – 31.12.2020. godine u Domu zdravlja Kutina došlo je do povećanja obveza u iznosu od 27.358.321,00 kn, a iznos podmirenih obveza bio je 27.338.861,00 kn. Najveći dio nastalih obveza odnosio se na obveze za rashode poslovanja, najviše obveze za zaposlene i međusobne obveze proračunskih korisnika.

Slika 16. Izvještaj o obvezama za 2020. godinu Doma zdravlja Kutina

IZVJEŠTAJ O OBVEZAMA		Obrasci (VP 159)	
za razdoblje 1. siječanj 2020. do 31. prosinac 2020.		2.408.861,00	
Graovac:	RKP: 43286		Kontrolni broj obveza
	Naziv: DOM ZDRAVLJA KUTINA		
	Rednički broj: 009		
	Dodatak: 4622 Operativni specijalistički medicinski pratak		
		Ugovor o koncesiju, broj 100	
Rednički red. stavke	OPIS	AOP	Broj
	0	0	0
0	Stanje obveza 1. siječnja (=AOP 030 iz izjednačenja sa prethodnu godinu)	001	1.776.273
	Prethodne obveze (AOP 030+031+032+033+034+035+036+037+038+039+040+041+042+043+044+045+046+047+048)	002	27.358.321
	Međusobne obveze proračunskih korisnika	003	72.451
23	Obveza za rashode poslovanja (AOP 055 do 011)	004	28.888.176
	Obveza za raspodjelu prihoda	005	10.000.000
232	Obveza za dugove i ostale ravnopravne obveze	006	8.747.101
234	Obveza za finansijske rashode	007	4.100
235	Obveza za naknade preduzima i kućanstvima	008	–
238	Obveza za kume, naknade blizu i kupljene ponudi	010	–
239	Ostala obveza	011	725.101
240	Obveza za razdjelne i nefinansijske invesive	012	267.701
do 25.26	Obveza za finansijsku invesivu (AOP 014 do 016)	013	0
do 253	Obveza za dobiveni i njenice	014	–
254	Obveza za ostale obveze	015	–
256	Obveza za ostale vrijednosne papire	016	–
041.280.000,00	Obveza za usuzene kredite i zajmove	017	–
041.280.000,00	Obveza za rezervne kredite i zajmove	018	–
041.280.000,00	Podružnične obveze u izvještajnom razdoblju (AOP 020+021+023+030)	019	27.338.861
041.280.000,00	Međusobne obveze proračunskih korisnika	020	72.451
23	Obveza za rashode poslovanja (AOP 032 do 038)	021	28.888.176
231	Obveza za zapozirane	022	17.376.104
232	Obveza za dugove i ostale ravnopravne obveze	023	8.747.101
234	Obveza za finansijske rashode	024	3.100
235	Obveza za naknade preduzima i kućanstvima	025	–
238	Obveza za kume, naknade blizu i kupljene ponudi	027	–
239	Ostala obveza	028	767.101
240	Obveza za razdjelne i nefinansijske invesive	029	267.701
do 25.26	Obveza za finansijsku invesivu (AOP 031 do 036)	030	0
do 253	Obveza za dobiveni i njenice	031	–
254	Obveza za ostale obveze	032	–
256	Obveza za ostale vrijednosne papire	033	–
041.280.000,00	Obveza za usuzene kredite i zajmove	034	–
041.280.000,00	Obveza za rezervne kredite i zajmove	035	–
041.280.000,00	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 031+032+033) (=AOP 037+038)	036	1.797.731
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 031+032+033+034+035+036+037+038)	037	0
	Međusobne obveze proračunskih korisnika (AOP 039 do 040)	038	0
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	039	–
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	040	–
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	041	–
	d) Prekoračenje preko 360 dana	042	–
231	Ugovor o koncesiju (AOP 044+049+054+059+064+069+074)	043	0
235	Obveza za zapozirane (AOP 045 do 046)	044	0
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	045	–
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	046	–
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	047	–
	d) Prekoračenje preko 360 dana	048	–
232	Obveza za rezervne kredite i zajmove (AOP 030 do 033)	049	0
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	050	–
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	051	–

Stranica: 29

Izvor: Izvor: dz-kutina.hr Dostupno na: <https://dz-kutina.hr/Dokumenti/Financijska-izvje%C5%A1A%C4%87a> 10.6.2021.

Važno je napomenuti da svi finansijski izvještaji moraju biti uredno popunjeni, temeljeni na urednim i ispravnim knjigovodstvenim ispravama i potpisani od strane odgovorne osobe.

6. ZAKLJUČAK

Osnovna podjela neprofitnih organizacija je na 2 tipa: državne (vladine) organizacije koje su korisnici državnog proračuna i navode se u Registru proračunskih korisnika, te neprofitne organizacije u užem smislu, navedene u Registru neprofitnih organizacija. Proračunski korisnici predstavljaju one korisnike kojima većina prihoda proizlazi iz državnog ili proračuna jedinica lokalne ili regionalne samouprave. Sam proračun ostvaruje se kroz 3 proračunska procesa, a pri njegovu donošenju i izvršavanju valja poštivati 8 proračunskih načela. Proračunsko računovodstvo nalaže korištenje računskog plana s ukupno 10 razreda (0 – 9), vođenje dnevnika, glavne knjige i pomoćnih poslovnih knjiga te sastavljanje finansijskih izvještaja prema modificiranoj obračunskoj osnovi.

Zdravstvene ustanove dio su neprofitnog sektora, a osnivaju se s ciljem pružanja zdravstvene zaštite na primarnoj razini stanovništvu područja na kojem djeluju. One su korisnici državnog te proračuna jedinica lokalne i područne samouprave. Kao takve, primjenjuju proračunsko računovodstvo. Dom zdravlja Kutina proračunski je korisnik koji kao samostalna ustanova posluje od 2007. godine, a osnovan je s ciljem da sva zdravstvena zaštita bude dostupna stanovnicima na području koje ta zdravstvena ustanova pokriva, te da se njegovi djelatnici mogu stalno stručno usavršavati i imati kvalitetne uvjete za rad. I ovaj Dom zdravlja je proračunski korisnik i njegovi su glavni izvori finansiranja državni proračun i proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali se dio sredstava ostvaruje i iz vlastitih izvora. Računovodstvo u ovoj ustanovi je tipično proračunsko računovodstvo, a računovodstveni poslovi organizirani su u Službi za ekonomsko-finansijske poslove, koje vodi ukupno 5 osoba na 3 hijerarhijske razine.

U ovom radu poseban je osvrt dan na zdravstvene ustanove i Dom zdravlja Kutina. Prezentirani podaci trebaju se promatrati u kontekstu teške situacije u kojoj se čitava država i zdravstveni sustav našao u posljednje vrijeme zbog pandemije virusa Covid-19 te navedeno treba uzeti u obzir za određivanje uspješnosti poslovanja neke zdravstvene ustanove. Ukoliko zdravstvena ustanova posluje sukladno zakonima i propisima i svi njezini zaposlenici se trude pružiti najbolju moguću zdravstvenu skrb svojim pacijentima, poslovanje se može smatrati uspješnim.

LITERATURA

1. Bičanić, N. et al. (2017). Poslovanje neprofitnih organizacija – računovodstvo, izvještavanje, oporezivanje, Sveučilišna tiskara, Zagreb
2. Bičanić N., Jakir Bajo I., Karačić M. – Proračunsko računovodstvo Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja III. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb 2017.
3. Bičanić N., Vođenje neprofitnog računovodstva - dvojno ili jednostavno knjigovodstvo? Dostupno na: <https://www.teb.hr/novosti/2019/vodenje-neprofitnog-racunovodstva-dvojno-ili-jednostavno-knjigovodstvo/> 19.3.2021.
4. Dremel, N., Javor Lj., Parać, G., Turković-Jarža, L. Računovodstvo neprofitnih organizacija, RRiF, Zagreb 2004.
5. Jakir, I., Maletić, I., Proračunsko računovodstvo, Informator, Zagreb 2001.
6. Kovač, N. , Financiranje zdravstva – situacija u Hrvatskoj, pregledni članak
7. Rukavina, K., Karakteristike neprofitnih i neprofitabilnih organizacija u odnosu na profitne i profitabilne organizacije, Ekonomski fakultet Osijek, 1994.
8. Skupina autora, Računovodstvo neprofitnih organizacija s analitičkim računskim planom, primjerima knjiženja i propisima, RRiF-plus d.o.o., Zagreb, 2009.
9. Vašiček, D., Vašiček, V. (2016). Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija, EFRI, Rijeka
10. Vašiček V. et al. (2016.) Procesni pristup obračunu troškova u sustavu zdravstva, Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb
11. dz-kutina.hr Dostupno na: <https://dz-kutina.hr/> 9.4.2021.
12. enciklopedija.hr. Dostupno na <https://enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=67025> 9.4.2021.
13. Jednostavno knjigovodstvo: obavezne knjige i evidencije. Dostupno na: <https://fairnet.hr/jednostavno-knjigovodstvo-obavezne-knjige-i-evidencije/> 19.3.2021.
14. Jednostavno knjigovodstvo - vodič, RNO portal – info portal za udruge. Dostupno na <https://www.cerno-zagreb.hr/sites/default/files/documents/jednostavno%20knjigovodstvo%20vodic.pdf> 19.3.2021.
15. Ministarstvo financija, Registr proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Dostupno na: <https://mfin.gov.hr/istiknuti-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/registr/178> 11.3.2021

16. Ministarstvo financija, Proračunski nadzor. Dostupno na: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/nadzorne-aktivnosti/proracunski-nadzor-594/594> 18.5.2021.
17. Nепрофитне организације, 2019. Доступно на <http://udruga-opcina.hr/poslovne-udruge/neprofitne-organizacije/> 2.3.2021.
18. Nепрофитне организације, Обрасци и прописи за предају финансијских извјештаја. fina.hr Доступно на: <https://www.fina.hr/neprofitne-organizacije#koristenje-dokumentacije-i-podataka> 19.3.2021.
19. Извјештаји прорачуна, прорачунских и изванпрорачунских корисника за раздoblje: 1.siječanj 2013.- 30.rujan 2013.
20. Правилник о непрофитном рачуноводству и рачунском плану, Народне новине. Доступно на: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_01_1_14.html 9.4.2021.
21. Правилник о унутарњој организацији и систематизацији радних мјеста Дома здравља Кутина – Систематизација послова, односно радних мјеста и положаја према организациским јединицама, мјесту рада, те увјетима за склapanje уговора о раду и бројем извршитеља на pojedinim radnim mjestima
22. Правилник о утврђivanju прорачунских i изванпрорачунских корисника državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika
Доступно на https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna_riznica/racunovodstvo/registar/178 11.3.2021.
23. Правилник о прорачунском рачуноводству и рачунском плану. Доступно на: <http://www.propisi.hr/print.php?id=313> 11.4.2021.
24. Правилник о унутарњој ревизији корисника прорачуна. Доступно на: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_07_96_2152.html 18.5.2021.
25. Правилник о утврђivanju прорачунских i изванпрорачунских корисника državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih корисника прорачuna jedinica lokalne i područne (regionalne) самуправе te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih корисника. Доступно на: <http://www.propisi.hr/print.php?id=9701> 18.5.2021.
26. Прорачунски водић за грађане. Доступно на: <http://www.ijf.hr/proracunski/II-pproces.pdf> 17.5.2021.

27. poslovni edukator. Dostupno na: <https://www.poslovni-edukator.hr/index.php/izvjestaj-o-obvezama-za-razdoblje-1-6-16-ispravak-u-casopisu-broj-2-16> 10.6.2021
28. središnji državni portal – Ministarstvo zdravstva. Dostupno na
<https://zdravlje.gov.hr/kontakti/kontakti-zdravstvenih-ustanova/domovi-zdravlja-1500/1500> 9.4.2021.
29. Zakon o državnom uredu za reviziju. Dostupno na <https://www.zakon.hr/z/478/Zakon-o-Dr%CE%A1avnom-uredu-za-reviziju> 18.5.2021.
30. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Dostupno na
<https://www.zakon.hr/z/746/Zakon-o-finansijskom-poslovanju-i-ra%C4%8Dunovodstvu-neprofitnih-organizacija> 11.3.2021.
31. Zakon o ustanovama, pročišćeni tekst zakona NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08
32. Zrilić, A., Vođenje nabave: Određivanje SMART ciljeva
Dostupno na: <https://progressive.com.hr/> 15.3.2021.

POPIS SLIKA

Slika 1. Podjela neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj	8
Slika 2. Obrazac Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika.....	9
Slika 3. Obrazac RNO za podnošenje prijave upisa neprofitne organizacije u registar.....	10
Slika 4. Najčešći izvori financiranja neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj	13
Slika 5. Proračun opće države	14
Slika 6. Obrazac bilance proračunskih korisnika BIL (VP 152) (prva i zadnja stranica)	36
Slika 7. Obrazac Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima PR-RAS (VP 151) (prva i posljednja strana)	37
Slika 8. Obrazac Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji RAS-funkcijski (VP 154) (prva i posljednja strana).....	38
Slika 9. Obrazac Izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza P-VRIO (VP 156)	39
Slika 10. Obrazac Izvještaja o obvezama Obveze (VP 159) (prva i posljednja strana)	41
Slika 11. Zgrada Doma zdravlja Kutina	46
Slika 12. Bilanca Doma zdravlja Kutina na dan 31.12.2020. (prva i posljednja strana).....	50
Slika 13. Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima Doma zdravlja Kutina za 2020. godinu, stranica 1 od 16	51
Slika 14. Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji za 2020. godinu Doma zdravlja Kutina (prva i posljednja strana)	52
Slika 15. Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza Doma zdravlja Kutina za 2020. godinu uz pripadajuće objašnjenje za odstupanje uz oznaku AOP 021 u Bilješkama.....	53
Slika 16. Izvještaj o obvezama za 2020. godinu Doma zdravlja Kutina.....	54

POPIS TABLICA

Tabela 1 Razlike između profitnih i neprofitnih organizacija.....	6
Tabela 2. Elementi finansijskih izvještaja prema različitim računovodstvenim osnovama....	30
Tabela 3. Razredi računskog plana proračunskih korisnika.....	42
Tabela 4. Struktura računa u računskom planu proračunskog računovodstva na primjeru razreda 4	43

ŽIVOTOPIS STUDENTA

Osobni podaci

Ime i prezime: Karla Habek

Datum rođenja: 26.travnja 1994.

Mjesto rođenja: Zagreb

Obrazovanje

2014. Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Poslovna ekonomija

2009. - 2013. Opća gimnazija u Kutini

Znanja i vještine

Strani jezici: Engleski jezik (aktivno)

Njemački jezik (pasivno)

Španjolski jezik (pasivno)

Poznavanje rada s Microsoft Office alatima.